

Οι 5 ημέρες που παρέλυσαν τη χώρα

Ρεπορτάζ

Α. ΡΑΒΑΝΟΣ
Β. Γ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Μέσα σε μια φούχτα σκόνη θα «σου δείξω το φόβο». Η νεο-λαία έδειξε την τυφλή οργή και την έκρηξή της σε πανελλαδική σύνδεση, μετρώντας τον φόβο της με πολλές φούχτες αποκαΐδια, σε μια Ελλάδα η οποία επί πενήντημέρο έμοιαζε βγαλμένη από τους στίχους της «Ερμηής χώρας» του ποιητή *Τ. Σ. Ελισ*. Ο φόβος δεν ήταν μόνο των νέων, αλλά και όσων έχασαν την παρουσία τους, καθώς και της κυβέρνησης η οποία μπροστά στον κίνδυνο ενός ακόμη νεκρού πάγωσε τις Αρχές και προτίμησε το χάος. Η θεωρία της «αμυνόμενης Αστυνομίας» άνοιξε τον ασκό του Αϊόλου: καταστροφές, λεηλασίες, πυρκαϊές, πλιάτσικο. Στη φωτιά παραδόθηκε το εμπορικό κέντρο στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη και σε άλλες δέκα πόλεις της χώρας. «*Τα χέρια κάτω ώσπου να τελειώσει η κρίση με τον θάνατο του 15χρονου. Για ένα τουλάχιστον τετραήμερο δεν θα αντιδρούμε ώσπου να εκτονωθεί η κατάσταση*». Αυτή ήταν η σαφής και απόλυτη εντολή που δόθηκε τα ξημερώματα της περασμένης Κυριακής στην ηγεσία της Ελληνικής Αστυνομίας από τον υπουργό Εσωτερικών κ. **Π. Παυλόπουλο**, λίγες ώρες μετά τη δολοφονία του 15χρονου *Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου*. Στη ρωγμή της λογικής, που προκάλεσαν οι σφαίρες του ειδικού φρουρού, ξέσπασε η εξέγερση που παρέλυσε την Ελλάδα.

ΣΑΒΒΑΤΟ 6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

20.50: Ένα περιπολικό του Αστυνομικού Τμήματος Εξαρχείων διέρχεται από την οδό Θεμιστοκλέους στα Εξαρχεία. Λεκτικό επεισόδιο των δύο ειδικών φρουρών με δύο άτομα. Υστερα από λίγο η αψιμαχία τελειώνει και οι ειδικοί φρουροί αποχωρούν.

20.55: Το περιπολικό σταθμεύει στη συμβολή των οδών Χ. Τρικούπη και Ναυαρίνου, κοντά σε διμοιρία των ΜΑΤ. Οι ειδικοί φρουροί αποβιβάζονται και κατευθύνονται πεζή για να «συλλάβουν» τα άτομα με τα οποία είχαν διαπληκτιστεί.

21.00: Οι ειδικοί φρουροί συναντούν στη συμβολή των οδών Τζαβέλλα και Μεσολογγίου μια μικρή ομάδα νεαρών. Ο ειδικός φρουρός Επαμεινώνδας Κορκονέας πυροβολεί τον 15χρονο Αλέξανδρο Ανδρέα Γρηγορόπουλο και αυτόπτες μάρτυρες μιλούν για ευθεία βολή και «εν ψυχρώ δολοφονία».

21.25: Το ασθενοφόρο φτάνει στον «Ευαγγελισμό», όπου διαπιστώνεται ο θάνατος του Αλέξανδρου.

♦ Ενημερώνεται για τον θάνατο του 15χρονου ο υπουργός Εσωτερικών κ. **Π. Παυλόπουλος** που βρισκόταν στις Σέρρες. Επικοινωνεί με τον πρωθυπουργό κ. **Κ. Καραμανλή** και υποβάλλει για λόγους ευθείας την παραίτησή του, όπως και ο υφυπουργός Εσωτερικών κ. **Π. Χηνοφώτης**. Οι παραίτησεις δεν γίνονται δεκτές από τον Πρωθυπουργό.

♦ Λίγο αργότερα ο κ. Παυλόπουλος κάνει την πρώτη δημόσια δήλωση και εκφράζει την οδύνη του για το περιστατικό και ιδίως για τον θάνατο του παιδιού. Διαβε-

βαιώνει πως θα ανακαλυφθούν τα αίτια και οι υπαίτιοι και θα υπάρξει παραδειγματική τιμωρία, ενώ υπερασπίζεται την αποστολή της Αστυνομίας και το κράτος δικαίου. Ο υπουργός είναι σε «ανοικτή γραμμή» με τον Πρωθυπουργό.

22.00: Η είδηση του θανάτου μεταδίδεται «αστραπιαία» μέσω SMS και του Διαδικτύου. Στην ευρύτερη περιοχή της πλατείας των Εξαρχείων συγκεντρώνονται περίπου 1.000 άτομα και έξω από το Πολυτεχνείο αρχίζει η πρώτη φάση των καταστροφών, στις οδούς Πατησίων, Σταδίου, Ακαδημίας, Αιόλου, Ερμού, Συγγρού και αλλού. Στήνονται οδοφράγματα και οι δρόμοι γύρω από το Πολυτεχνείο και την πλατεία Εξαρχείων φλέγονται.

23.15: Ο κ. Παυλόπουλος, που αναζητούσε τον πρόεδρο του ΠαΣοΚ κ. Γ. Παπανδρέου επί αρκετή ώρα, επικοινωνεί με τον βουλευτή του ΠαΣοΚ και «σκιώδη υπουργό Εσωτερικών» κ. Χαρ. Καστανίδη και τον ενημερώνει για το συμβάν. Ο κ. Καστανίδης επισημαίνει ότι ως την Κυριακή το πρωί ο κ. Παυλόπουλος έδινε στο ΠαΣοΚ την εκδοχή της ΕΛ.ΑΣ. περί «εξοστρακισμού» της σφαίρας και «εκφοβισμού» των αστυνομικών από μεγάλη ομάδα αναρχικών».

♦ Ακολουθούν τηλεφωνήματα ενημέρωσης σε ΚΚΕ, ΣΥΡΙΖΑ και ΛΑΟΣ.

01.30: Πορεία προς τα Προπύλαια από την οδό Πατησίων περίπου 1.000 ατόμων. Καταστροφές σε καταστήματα, τράπεζες και αυτοκίνητα. Συγκρούσεις με την Αστυνομία, ενώ αρκετοί διαδηλωτές οχυρώνονται σε ΑΣΟΕΕ, Πολυτεχνείο και Νομική. Επεισόδια σε πολλές πόλεις, όπως Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Γιάννινα κ.α. Οδομα-

χίες έξω από την ΑΣΟΕΕ, τη Νομική και το Πάντειο. Το κέντρο της Αθήνας έχει μετατραπεί σε πεδίο μάχης, όπου κυριαρχούν ο πετροπόλεμος, οι μολότοφ και οι φωτιές. Οι οδομαχίες και οι συγκρούσεις συνεχίζονται ως τα ξημερώματα.

♦ Ο υπουργός επιστρέφει από τις Σέρρες. Η εντολή της πολιτικής ηγεσίας είναι «άμυνα και αυτοσυγκράτηση» και η ΕΛ.ΑΣ. κατηγορείται για πλήρη αδράνεια.

♦ Έχουν καταστραφεί 23 καταστήματα, 10 υποκαταστήματα τραπεζών, 6 υπηρεσιακά οχήματα της ΕΛ.ΑΣ. και 20 αυτοκίνητα πολιτών.

ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

♦ Λίγο μετά τις 9 το πρωί ο Πρωθυπουργός βρίσκεται στο Μέγαρο Μαξίμου. Πραγματοποιείται σύσκεψη με τον κ. Παυλόπουλο, όπου ενημερώνεται ο κ. Καραμανλής για την εξέλιξη των γεγονότων. Ο υπουργός δηλώνει ότι ο νόμος θα επιβληθεί εναντίον κάθε υπευθύνου, καταδικάζει την ωμή βία που στρέφεται κατά της κοινωνικής γαλήνης και εναντίον της παρουσίας των αθώων πολιτών και δηλώνει την απόφαση της κυβέρνησης να εφαρμόσει τον νόμο προς κάθε κατεύθυνση.

♦ Ο Πρωθυπουργός στέλνει συλλυπητήριο τηλεγράφημα στην οικογένεια του 15χρονου και μένει ως αργά το βράδυ στο γραφείο του. Έχουν ήδη ακουστεί οι πρώτες φωνές στο εσωτερικό της κυβέρνησης, ότι έπρεπε να υπάρξει παραίτηση ή υπουργού ή υφυπουργού ή του αρχηγού της ΕΛ.ΑΣ. για εκτόνωση. ♦ Παρεμβαίνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. **Κ. Παπούλιας** και στο συλλυπητήριο τηλεγράφημά του κάνει αναφορά σε «*τραύμα στη*

λειτουργία του κράτους δικαίου».

♦ Την οδύνη του εκφράζει ο πρόεδρος του ΠαΣοΚ μιλώντας στη Γενική Συνέλευση της Ενωσης Εισαγγελέων Ελλάδος και αναφέρει ότι το ζητούμενο είναι μια ευνομούμενη πολιτεία και να εμπεδωθεί ένα κράτος δικαίου.

♦ Η ΓΤ του ΚΚΕ κυρία **Αλέκα Παπαρήγα** με δήλωσή της μιλάει για πολιτική καταδίκη της κυβέρνησης και των μηχανισμών καταστολής, αλλά αποδοκιμάζει τις καταστροφές και τις ακραίες μορφές αντίδρασης. Ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ κ. **Αλ. Αλαβάνος** ζητεί τη διάλυση των ΜΑΤ και την παραίτηση της κυβέρνησης, ενώ καλεί σε κινητοποιήσεις λέγοντας ότι το σύνθημα «ψωμί, παιδεία, ελευθερία» είναι πάλι στην επικαιρότητα.

13.00: Στο Μουσείο, επί της οδού Πατησίων, συγκεντρώνονται χιλιάδες πολίτες για να ξεκινήσει ειρηνική διαδήλωση διαμαρτυρίας για τον θάνατο του 15χρονου. Η ΕΛ.ΑΣ. εκτιμά ότι η κρίση θα εκτονωθεί, αλλά πολύ γρήγορα οι αξιωματικοί διαφεύδονται.

14.30: Στη διάρκεια της πορείας προς τη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής γίνονται σοβαρά επεισόδια κατά μήκος της λεωφόρου Αλεξάνδρας. Καταστρέφονται εμπορικά καταστήματα, αντιπροσωπείες αυτοκινήτων, αυτοκίνητα. Εικόνα χάους στην Αθήνα.

16.00: Η πορεία διαλύεται και μικρές ομάδες κατευθύνονται προς τη Βουλή, το Πολυτεχνείο, τα Εξαρχεία (γίνεται και επίθεση στο Αστυνομικό Τμήμα). Τα επεισόδια απλώνονται σε διάφορα σημεία του κέντρου της Αθήνας.

20.30: Μικρής εμβέλειας επιχείρηση από την ΕΛ.ΑΣ. και κατάληψη της πλατείας Εξαρχείων. Ως νωρίς το βράδυ ΕΛ.ΑΣ. και κουκου-

Οι καπνοί από τις φωτιές και τα δακρυγόνα στις συγκρούσεις αστυνομικών και διαδηλωτών στο κέντρο της Αθήνας (δεξιά) σκιάζουν το άγαλμα της Αθηνάς, το σύμβολο της πόλης, στο κτίριο της Ακαδημίας

λοφόροι-αντιεξουσιαστές παίζουν «κλεφτοπόλεμο».

♦ Συνεχείς συσκέψεις στο Μαξίμου, ενώ η Αθήνα φλέγεται και είναι σε εξέλιξη πολλά επεισόδια ανά την επικράτεια.

ΔΕΥΤΕΡΑ 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

♦ Ο Πρωθυπουργός έχει συνεργασία με τους στενούς συνεργάτες του για να εκτιμήσει την κατάσταση.

12.00: Πορεία από τα Προπύλαια προς τη ΓΑΔΑ και στη συνέχεια προς τη Βουλή από χιλιάδες μαθητές. Γίνονται μικροσυμπλοκές με την Αστυνομία.

♦ Συγκεντρώσεις ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ. «Απάντηση στον αυταρχισμό δεν αποτελούν οι τυφλοί εμπρησμοί»

δηλώνει η κυρία Παπαρήγα και καλεί μαθητές, φοιτητές και εργαζομένους σε ειρηνικές διαδηλώσεις κατά της βίας, κατηγορώντας τους αντιεξουσιαστές ότι «διασύρουν τον αγώνα». Ο κ. Αλαβάνος ζητεί από την κυβέρνηση να εγκαταλείψει άμεσα την εξουσία και αποδίδει ακέραια την ευθύνη τυχόν συνέχισης των επεισοδίων στην κυβέρνηση, ενώ ο πρόεδρος του Συνασπισμού κ. Αλ. Τσίπρας μιλάει για βαριά πολιτική ευθύνη του Καραμανλή.

12.30: Συνεργασία του κ. Καραμανλή με τον κ. Παυλόπουλο και εν συνεχεία με τον υπουργό Οικονομίας κ. Γ. Αλογοσκούφη, με τους οποίους συζητεί και τη λήψη μέτρων οικονομικής φύσεως. Ακολουθεί δήλωση του Πρωθυπουργού με την οποία εκφράζει την οδύνη του για τον θάνατο και δεσμεύεται για αυστηρή τιμωρία των υπευθύνων. Παράλληλα ανακοινώνει απόφαση για αποζημίωση των πολιτών οι περιουσίες των οποίων επλήγησαν και προαναγγέλλει σκλήρυνση της στάσης της Αστυνομίας. «Όσα απαρά-

δεκτα έγιναν με αφορμή τη φόρτιση από το τραγικό συμβάν δεν μπορεί και δεν πρόκειται να γίνουν αποδεκτά» λέει. Οι «κουκουλοφόροι» πάντως δεν φαίνεται να πτοούνται.

♦ Αποφασίζεται να συναντηθεί ο Πρωθυπουργός με τους αρχηγούς των κομμάτων και με τον κ. Παπούλια. Ακολουθεί η απαραίτητη επικοινωνία, ενώ στην Αθήνα επικρατεί χάος. Ο κ. Παπανδρέου ασκεί κριτική στην κυβέρνηση, στέλνει συλλυπητήριο τηλεγράφημα στην οικογένεια του 15χρονου και αποκηρύσσει κάθε μορφή βίας. «Φτάνει πια με αυτή την κυβέρνηση» τονίζει και υποστηρίζει πως είναι πια η ώρα μιας άλλης αντίληψης διακυβέρνησης.

16.00: Επεισόδια στο Κολωνάκι και επίθεση στη Διπλωματική Ακαδημία του υπουργείου Εξωτερικών. Η ατμόσφαιρα είναι τεταμένη και ο Πρωθυπουργός συγκαλεί έκτακτη Κυβερνητική Επιτροπή το βράδυ.

19.00: Το ΠαΣοΚ με εγκύκλιό του καλεί τα μέλη και τους φίλους του σε όλη την Ελλάδα σε εκδηλώσεις μνήμης και διαμαρτυρίας με σύνθημα: «Να ανάψουμε όλοι μαζί ένα κερί για τον Αλέξανδρο». Το ΠαΣοΚ τηρεί προσεκτική στάση και ο κ. Παπανδρέου απορρίπτει τη βία και την αυθαιρέσία. «Τα δάκρυα δεν φθάνουν για να ξεπλύνουν την αδικία» δηλώνει και καλεί τους πολίτες σε ειρηνική διαμαρτυρία.

19.30: Συνεργασία του Πρωθυπουργού με τον υπουργό Παιδείας κ. Ευ. Στυλιανίδη για την εκτίμηση της κατάστασης σε ΑΕΙ, ΤΕΙ και σχολεία λόγω των καταλήψεων.

20.45: Εκτακτη συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής, ενώ το κέντρο της Αθήνας φλέγεται. Σε όλο σχεδόν το κέντρο επικρατεί το από-

λυτο χάος. Είναι η ημέρα με τις μεγαλύτερες καταστροφές στην Αθήνα τα τελευταία 30 χρόνια. Οι καταστροφές είναι ανυπολόγιστες. Στην Αθήνα καταστρέφονται 14 τράπεζες, 47 καταστήματα, 49 κτίρια με γραφεία και 20 αυτοκίνητα. Η ίδια εικόνα και σε άλλες πόλεις: Θεσσαλονίκη (172 εμπρηστικές επιθέσεις), Λάρισα (123), Ηράκλειο (53), Χανιά (32), Χίο (18), Κοζάνη (15), Πάτρα (14). Άλλες περίπου 50 επιθέσεις σε άλλες 10 πόλεις. Σε πολλές περιπτώσεις ακολουθεί άγριο πλιάτσικο, ενώ στην Αθήνα καίγεται ως και το χριστουγεννιάτικο δέντρο στην πλατεία Συντάγματος.

♦ Οι μοναδικές εντολές που είχε η ΕΛ.ΑΣ., η οποία παρακολουθούσε απαθής, ήταν να παρεμποδιστούν οι ομάδες των αντιεξουσιαστών που θα επιχειρούσαν να παρεισφρήσουν στον κύριο όγκο των διαδηλωτών. Παράλληλα να ελεγχθούν οι μετακινήσεις ατόμων από τον αναρχικό χώρο, που ήταν έγκλειστοι στο Πολυτεχνείο, στο Πάντειο και σε άλλες σχολές. Ωστόσο και αυτές οι προληπτικές κινήσεις αποφυγής επεισοδίων αποτυγχάνουν. Η μόνιμη εντολή ήταν: «Αφήστε τους...».

♦ Εν μέσω της συνεδρίασης της Κυβερνητικής Επιτροπής εντείνονται οι φήμες για πρόωγη προσφυγή στις κάλπες, ως και κήρυξη της χώρας σε κατάσταση πολιορκίας.

22.15: Για να σταματήσουν τα διάφορα σενάρια ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Ευ. Αντώνιος εκδίδει ανακοίνωση και χαρακτηρίζει παντελώς ανυπόστατες τις πληροφορίες περί επιβολής εκτάκτων μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Συντάγματος.

23.45: Η Κυβερνητική Επιτροπή ολοκληρώνεται. Στη συνεδρίαση

υπήρξαν διχογνωμίες και μομφή από τους υπουργούς Εξωτερικών κυρία Ντόρα Μπακογιάννη, ΠΕ-ΧΩΔΕ κ. Γ. Σουφλιά και Εθνικής Άμυνας κ. Ευ. Μειμαράκη για τη στάση της Αστυνομίας. Αποφασίστηκε η σκλήρυνση της στάσης της Αστυνομίας κατά τη διάρκεια της νύχτας, ενώ υπήρξαν επισημάνσεις πως η ΕΛ.ΑΣ. δεν είχε σαφές σχέδιο δράσης.

♦ Κατά τη διάρκεια συνεδρίασης της Κυβερνητικής Επιτροπής ο πρόεδρος του ΠαΣοΚ είχε τη δική του σύσκεψη με συνεργάτες του στο Μέγαρο Μαξίμου και λίγο πριν από τα μεσάνυχτα επικοινωνήσε τηλεφωνικά με την κυρία Παπαρήγα και τον κ. Αλαβάνο.

♦ Μετά την Κυβερνητική Επιτροπή ακολούθησαν δηλώσεις. Ο κ. Παυλόπουλος είπε ότι δεν υπάρχει καμία δικαιολογία για τα ακραία φαινόμενα που παρουσιάστηκαν και πως κανείς δεν δικαιούται να χρησιμοποιεί το τραγικό περιστατικό και να οδηγεί τη χώρα σε αυτή την κατάσταση. Δεν μίλησε για συνωμοσίες, είπε όμως ότι πρέπει κανείς να αναρωτηθεί πού στοχεύει η δημιουργία αυτής της κατάστασης. Υπεραμύνθηκε της ΕΛ.ΑΣ. με τη φράση «άλλο η εικόνα και άλλο η πραγματικότητα».

♦ Ιδιαίτερη σημασία είχε η στάση του κ. Σουφλιά, που συνομίλησε κατ' ιδίαν με τον Πρωθυπουργό. Περίμενε υπομονετικά να ολοκληρώσει ο κ. Παυλόπουλος τη δήλωσή του και ανέλαβε να υποστηρίξει την κυβέρνηση, έχοντας ως όπλο την εξωθεν καλή μαρτυρία ενός εκ των σημαντικών εκφραστών του λεγόμενου «μεσαίου χώρου» ή αλλιώς «κοινωνικού κέντρου». «Κανείς δεν έχει το δικαίωμα να καταλύει το κράτος»

τόνισε ο κ. Σουφλιάς, σε μια στιγμή που σε όλη τη χώρα επικρατούσε χάος και αναρχία. Τα επεισόδια έληξαν ξημερώματα Τρίτης.

ΤΡΙΤΗ 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Η ημέρα της κηδείας του 15χρονου Αλέξανδρου

09.30: Ο Πρωθυπουργός μεταβαίνει στο Προεδρικό Μέγαρο για να συναντηθεί με τον κ. Παπούλια. «Δύσκολες ώρες» λέει ενώπιον των τηλεοπτικών καμερών ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για να απαντήσει ο κ. Καραμανλής: «Δύσκολες ώρες ευθύνης για όλους». Μετά τη συνάντηση ο κ. Καραμανλής στέλνει μήνυμα στους ταραξίες, λέγοντας πως κανείς δεν έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί το τραγικό συμβάν ως άλλοθι για πράξεις ωμής βίας που στρέφονται κατά αθώων πολιτών, κατά των περιουσιών τους, κατά ολόκληρης της κοινωνίας, κατά της ίδιας της Δημοκρατίας. Παράλληλα ζητεί από τον πολιτικό κόσμο να καταδικάσει ομόφωνα και απερίφραστα τους εκφραστές της καταστροφής και να τους απομονώσει. ♦ Ακολούθησαν οι συναντήσεις του κ. Καραμανλή με τους πολιτικούς αρχηγούς για την επίτευξη της πολυπόθητης συναινέσης.

10.30: Η διάρκεια 25 λεπτών συνάντησης των κκ. Καραμανλή και Παπανδρέου γίνεται σε ιδιαίτερα «ψυχρό κλίμα». Ο πρόεδρος του ΠαΣοΚ βγαίνοντας λέει ότι τη λύση θα δώσει ο λαός, καθιστά την κυβέρνηση απολύτως υπεύθυνη για όλα όσα συνέβησαν και ζητεί εκλογές λέγοντας ότι η μοναδική υπηρεσία που μπορεί να προσφέρει πλέον η ΝΔ είναι να αποχωρήσει.

11.15: Η συνάντηση του Πρωθυ-

Συνέχεια από τη σελ. Α7

πουργού με την κυρία Παπαρήγα γίνεται σε αρκετά καλό κλίμα. Η ΓΓ του ΚΚΕ βγαίνοντας ζητεί συνέχεια των «λαϊκών αγώνων» και κατηγορεί τον ΣΥΡΙΖΑ ότι «χαϊδεύει τα αφτιά των κουκουλοφόρων για εκλογικά κέρδη» προκαλώντας την οργή της Κουμουνδούρου.

12.00: Νέα συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής. Ο κ. Παυλόπουλος επιμένει ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να κινηθεί έτσι ώστε να μην υπάρξει άλλος νεκρός και ο Πρωθυπουργός συμφωνεί μαζί του. Ωστόσο η κυρία Μπακογιάννη και οι κκ. Σουφλιάς, Μειμαράκης, Αλογοσκούφης και Στυλιανίδης εκτιμούν ότι ύστερα από ένα τριήμερο καταστροφών πρέπει να αλλάξουν τα επιχειρησιακά σχέδια της Αστυνομίας και να εξεταστεί ένα νέο σχέδιο δυναμικής καταστολής των επεισοδίων. Υπήρξαν έμμεσες βολές κατά του κ. Παυλόπουλου.

13.15: Συνεδρίαση της ΚΟ του ΠαΣοΚ, όπου ο κ. Παπανδρέου ζητεί εκλογές λέγοντας πως «το μόνο που μπορεί να προσφέρει αυτή η κυβέρνηση είναι η αποχώρησή της».

♦ Ο κ. Παυλόπουλος με νέες δηλώσεις του μετά την Κυβερνητική Επιτροπή επανέλαβε ότι η κυβέρνηση θα πράξει το καθήκον της και ο κ. Σουφλιάς, που ανέλαβε και πάλι «δράση» σε μία ακόμη δύσκολη στιγμή για την κυβέρνηση, ανέφερε πως ζητούμενο είναι το κράτος να περιφρουρήσει τους πολίτες και τις περιουσίες τους. Στο εσωτερικό της κυβέρνησης και της ΚΟ αυξάνονται οι διαμαρτυρίες και οι αιχμές για την αποτελεσματικότητα της κυβέρνησης και ακούγονται φωνές και για τη διαχείριση που γίνεται και από τον κ. Καραμανλή.

♦ Με νέα δήλωσή του ο κ. Παπούλιας εξέφρασε την ανησυχία του για την έκρυθμη κατάσταση στην Παιδεία και κάλεσε όλους να τιμήσουν τη μνήμη του Αλέξανδρου ειρηνικά. Χαρακτήρισε «δολοφονία» τον θάνατό του και έστειλε μήνυμα νηφαλιότητας.

14.30: Το κατώφλι του Μεγάρου Μαξίμου περνάει ο κ. Αλαβάνος για συνάντηση με τον Πρωθυπουργό, όπου διαπιστώνεται χάσμα απόψεων. Αμέσως μετά τη συνάντηση ο κ. Αλαβάνος ζητεί την παραίτηση της κυβέρνησης και λέει ότι ο ΣΥΡΙΖΑ δεν θα αφήσει μόνο τους μαθητές. Παράλληλα επιτίθεται στην κυρία Παπαρήγα για τις δηλώσεις της, λέγοντας ότι «δυστυχώς όσα ακούστηκαν είναι απόψεις που ακούγονται από στελέχη της ΝΔ». Ακολουθεί «πόλεμος» δηλώσεων από στελέχη του ΚΚΕ και του ΣΥΡΙΖΑ.

♦ Ο Πρωθυπουργός ζητεί με επιστολές του στα προεδρεία της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ να ματαιώσουν τις απεργιακές συγκεντρώσεις της Τετάρτης για να μην τις εκμεταλλευθούν διάφοροι για επεισόδια. Οι συνδικαλιστικές ηγεσίες αρνούνται, θεωρώντας ότι το αίτημα είναι προκάλυμμα για να υπάρξουν από κυβερνητικής πλευράς περιορισμοί στις συγκεντρώσεις.

16.00: Είναι η ώρα της κηδείας του 15χρονου στο Παλαιό Φάληρο. Έχουν ήδη ξεκινήσει επεισόδια στους γύρω δρόμους. Τα επεισόδια επεκτείνονται γύρω από τον χώρο του νεκροταφείου και στη

■ Τα παρασκηνία στη διαχείριση της κρίσης ανέδειξαν το νέο μοντέλο διοίκησης της κυβέρνησης

Ποιος κυβερνά στο Μέγαρο Μαξίμου

Τι κρύβεται πίσω από την αντιπαράθεση του υπουργού Εσωτερικών με συναδέλφους του και ποιοι επηρεάζουν τώρα τον Πρωθυπουργό

Ρεπορτάζ Β. ΧΙΩΤΗΣ

Το νέο μοντέλο διοίκησης που εφαρμόζεται πλέον στο Μέγαρο Μαξίμου ανέδειξε η τετραήμερη διαχείριση της κρίσης που ξέσπασε στην κυβέρνηση το βράδυ του περασμένου Σαββάτου.

«Ως τον περασμένο Σεπτέμβριο την κυβέρνηση διοικούσε ως πρόεδρος ο κ. Κ. Καραμανλής και ως διευθύνων σύμβουλος ο κ. Θ. Ρουσόπουλος» επισημαίνουν με προφανή ειρωνεία κορυφαίοι υπουργοί. «Τώρα εξακολουθεί να αποφασίζει ο Καραμανλής αλλά με διοικούσα επιτροπή» παρατηρούν τώρα οι υπουργοί που δεν συμμετέχουν στην Κυβερνητική Επιτροπή και συνεπώς στη λήψη των αποφάσεων τις οποίες πληροφορούνται συχνά από τα μέσα ενημέρωσης.

Η διαχείριση των ταραχών που ξέσπασαν στη χώρα όμως αποκάλυψε ότι έχουν αλλάξει και οι συσχετισμοί στο εσωτερικό της κυβέρνησης. Οι αντικρουόμενες απόψεις που διατυπώθηκαν από τους υπουργούς για την τακτική που έπρεπε να ακολουθήσει η Αστυνομία απέδειξαν ότι ο Πρωθυπουργός επηρεάζεται πολύ περισσότερο από τον κ. Πρ. Παυλόπουλο και τον εμπιστευεται ακόμη και όταν βρίσκεται αντιμέτωπος με ολόκληρο το Υπουργικό Συμβούλιο.

Από την άλλη πλευρά, αναδείχθηκε μια νέα δυναμική και συμπαγής ομάδα υπουργών που συμμετέχει στην Κυβερνητική Επιτροπή και η οποία απαρτίζεται από την κυρία Ντόρα Μπακογιάννη και τους κκ. Γ. Σουφλιά και Ευ. Μειμαράκη, η οποία συνεννοείται προτού προσέλθει στις συνεδριάσεις του κυβερνητικού οργάνου.

Την περασμένη εβδομάδα η Κυ-

βερνητική Επιτροπή συνεδρίασε τρεις φορές μέσα σε 48 ώρες δείχνοντας μια υπερδραστηριότητα που δεν έχει επιδείξει στα τεσσαράμισι χρόνια που βρίσκεται η ΝΔ στην εξουσία. Αλλά η κινητικότητα αυτή δεν απέφερε και ανάλογα αποτελέσματα.

Από την πρώτη συνεδρίαση ο υπουργός Δημόσιας Διοίκησης κ. Πρ. Παυλόπουλος, ο οποίος υποστήριζε ότι η Αστυνομία θα πρέπει να τηρήσει αμυντική στάση για να μην υπάρξει κίνδυνος τραυματισμού και άλλων νεαρών διαδηλωτών που δεν έχουν σχέση με τον αντιεξουσιαστικό χώρο, απομονώθηκε από τους υπολοίπους που επέμεναν πως, αν η Αστυνομία δεν δείξει πυγμή, τότε οι ταραχές θα εξαπλωθούν, ενώ μπορεί να εμφανιστούν και φαινόμενα αυτοδικίας. Ο κ. Παυλόπουλος βρέθηκε αντιμέτωπος με την κυρία Μπακογιάννη και τον κ. Ευρ. Στυλιανίδη, οι οποίοι εξέφρασαν με έντονο τρόπο την αντίθεσή τους, αλλά και με τους κκ. Ευ. Μειμαράκη, Γ. Αλογοσκούφη

και Γ. Σουφλιά, οι οποίοι επέλεξαν πιο μετριοπαθή ρητορική.

Τις τελευταίες εβδομάδες το δίδυμο Σιούφα - Παυλόπουλου έχει αναλάβει το «χτένισμα» των δημοσίων παρεμβάσεων του κ. Καραμανλή και των ομιλιών του στη Βουλή, το «φινίρισμα» των νομοσχεδίων που κατατίθενται στην Εθνική Αντιπροσωπεία και το «ρετουσάρισμα» των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνει το Μέγαρο Μαξίμου.

Από το βράδυ της Δευτέρας ο κ. Καραμανλής αντιλήφθηκε ότι έπρεπε να παρέμβει πυροσβεστικά για να ηρεμήσουν τα πνεύματα και να αποκατασταθούν οι ισορροπίες. Στην πρώτη συνεδρίαση δέχθηκε την εισήγηση του κ. Παυλόπουλου για να μη θεωρηθεί ότι αποδοκιμάζει τον αρμόδιο υπουργό που έχει την ευθύνη διαχείρισης της κρίσης, αλλά στη συνεδρίαση της επομένης συντάχθηκε με την άποψη της πλειοψηφίας της Κυβερνητικής Επιτροπής ζητώντας δυναμικότερη παρουσία της Αστυνομίας.

Μετά το τέλος της πρώτης συνεδρίασης ο κ. Παυλόπουλος αποχώρησε ικανοποιημένος από το πρωθυπουργικό γραφείο και έκανε μακροσκελείς δηλώσεις στους δημοσιογράφους, ενώ μετά το τέλος της δεύτερης συνεδρίασης έκανε μόνο μια λακωνική δήλωση και αποχώρησε συνοφρυωμένος, σε αντίθεση με τους χαμογελαστούς συναδέλφους του που περιέφεραν τη δικαίωσή τους κάτω από τον ίσκιο των νεραντζιών της Ηρώδου Αττικού.

Σύμφωνα με πληροφορίες καλά ενημερωμένων πηγών, τις τελευταίες ημέρες παρατηρήθηκε μια παθητικότερη στάση των κκ. Ι. Αγγέλου και Ι. Ανδριανού που παλαιότερα αποτελούσαν (μαζί με τον κ. Ρουσόπουλο) την τριπλέτα της επικοινωνιακής ομάδας. Λέγεται ότι κάποιες από τις εισηγήσεις τους το πρωί της Δευτέρας υιοθέτησε ο Πρωθυπουργός αλλά δεν εφίρμωσε στη συνέχεια δείχνοντας περισσότερη εμπιστοσύνη στις συμβουλές υπουργών με τους οποίους επικοινωνήσει τηλεφωνικά.

Λέγεται επίσης ότι γενικότερα στο Μέγαρο Μαξίμου επικρατούσε ασυνήθιστος εκνευρισμός ολόκληρη την εβδομάδα, ιδιαίτερα στις εσωτερικές συσκέψεις, στις οποίες μετέχουν πλέον ο γενικός διευθυντής της ΝΔ κ. Μενέλαος Δασκαλάκης και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Ευ. Αντώναρους.

Αδρανοποιημένοι επίσης δείχνουν τις τελευταίες εβδομάδες ο Γραμματέας του κόμματος κ. Ελ. Ζαγορίτης και η ομάδα του «πρωινού καφέ» που συνεδρίαζε καθημερινά υπό τον κ. Ρουσόπουλο και συνεχίζει το έργο της, υπό την καθοδήγηση πλέον του κ. Αντώνιου.

Νέα Σμύρνη. Σημειώνονται καταστροφές σε καταστήματα, τράπεζες και οχήματα. Αστυνομικός της ομάδας «Ζήτα» πυροβολεί άσκοπα 12 φορές στον αέρα όταν θεωρεί, όπως λέει ο ίδιος, ότι απειλείται από ομάδα διαδηλωτών.

16.45: Σε θερμό κλίμα γίνεται η συνάντηση του κ. Καραμανλή με τον πρόεδρο του ΛΑΟΣ κ. Γ. Καρατζαφέρη ο οποίος ζητεί ηρεμία και υπεύθυνη στάση από όλους. Μάλιστα έφθασε στο σημείο να εκτιμήσει πως αν δεν υπάρξει σύνεξη και αυτοσυγκράτηση, ενδέχεται να υπάρξει εφαρμογή του άρθρου 11 του Συντάγματος για απαγόρευση των διαδηλώσεων.

17.15: Συνάντηση του κ. Καραμανλή με τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Δ. Σιούφα, που υπεραμύνεται της νομιμότητας.

19.00: Ο πρόεδρος του ΠαΣοΚ συμμετέχει σε εκδήλωση στο Περιστέρι για τον Αλέξη, όπου οπαδοί της αξιωματικής αντιπολίτευσης ανάβουν κεριά ενάντια στη βία. «Εκφράζουμε τη μεγάλη πλειοψηφία του λαού που αι-

σθάνεται οργή για τη δολοφονία» τόνισε ο κ. Παπανδρέου. Παράλληλα μάλιστα ο καβγάς ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ για τους «κουκουλοφόρους».

♦ Μετά την κηδεία τα επεισόδια επεκτείνονται και στο κέντρο της Αθήνας, ενώ σε πολλές πόλεις επικρατεί πολεμική ατμόσφαιρα μεταξύ διαδηλωτών και Αστυνομίας. Μάλιστα σε μερικές πόλεις, π.χ. Πάτρα και Λάρισα, «αγανακτισμένοι πολίτες», κυρίως προερχόμενοι από τον χώρο της ΝΔ, του ΛΑΟΣ και της «Χρυσής Αυγής», όπως καταγγέλλθηκε, συγκρούονται με τους διαδηλωτές-κουκουλοφόρους. Τα επεισόδια κρατούν ως αργά τη νύχτα. Παντού φωτιές και χάος.

20.00: Εν μέσω επεισοδίων, νέο διάγγελμα Καραμανλή. Ο Πρωθυπουργός εκφράζει τη βούληση της κυβέρνησης να διασφαλίσει την ηρεμία και επιχειρεί να θέσει και τις πολιτικές δυνάμεις προ των ευθυνών τους, ενώ αποδοκιμάζει την εμμονή ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ να πραγματοποιηθούν οι συγκεντρώ-

σεις. Σε όλη τη χώρα επικρατεί πολεμική ατμόσφαιρα και η ΕΛ.ΑΣ. για μία ακόμη ημέρα παρακολουθεί αδρανής.

ΤΕΤΑΡΤΗ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Η ημέρα ξεκίνησε με διαδοχικές επιθέσεις μαθητών σε αστυνομικά τμήματα.

10.00: Ο Πρωθυπουργός συναντάται με τον δήμαρχο Αθηναίων κ. Ν. Κακλαμάνη και συζητούν την καταστροφή στην πρωτεύουσα. Ο πρόεδρος του ΠαΣοΚ απευθύνει έκκληση για αυτοσυγκράτηση και ζητεί να υπάρξει επίδειξη ευθύνης και αυτοσυγκράτησης.

♦ Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρεμβαίνει και ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Χρ. Κίττας ανακαλεί την παραίτησή του.

12.00: Νέα συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής, όπου οριστικοποιούνται τα οικονομικά μέτρα για τους πληγέντες. Γίνεται εκτίμηση της κατάστασης και όλοι συμφωνούν πως υπάρχει εκτόνω-

ση. Το κλίμα είναι βαρύ και για μία ακόμη φορά επισημαίνονται λάθη και παραλείψεις από κορυφαίους υπουργούς, σε μια χρονική στιγμή που στην ΚΟ υπάρχει κλίμα αμφισβήτησης για την κυβέρνηση. Τα σχέδια για έκτακτα μέτρα μπαίνουν στο... συρτάρι.

♦ Εντονες συζητήσεις προκαλεί η αναφορά του κ. Σουφλιά ότι η κυβέρνηση εισπράττει μεγάλο πολιτικό κόστος, η απόρριψη των θεωριών συνωμοσίας περί οργανωμένου σχεδίου και η επισήμανσή του ότι πρέπει να υπάρξει ανάλυση των αιτιών της κρίσης.

14.00: Νέο διάγγελμα του Πρωθυπουργού, ο οποίος ανακοινώνει τα οικονομικά μέτρα για τους πληγέντες.

♦ Συνεχίζεται η μετωπική ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ, ενώ ο κ. Τσίπρας μιλάει για συνέχιση του αγώνα στα σχολεία, υπονοώντας τις καταλήψεις, που αυξάνονται.

♦ Τα επεισόδια συνεχίστηκαν στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις, αλλά σε πιο ήπια μορφή, την Πέμπτη και την Παρασκευή.

Ρεπορτάζ

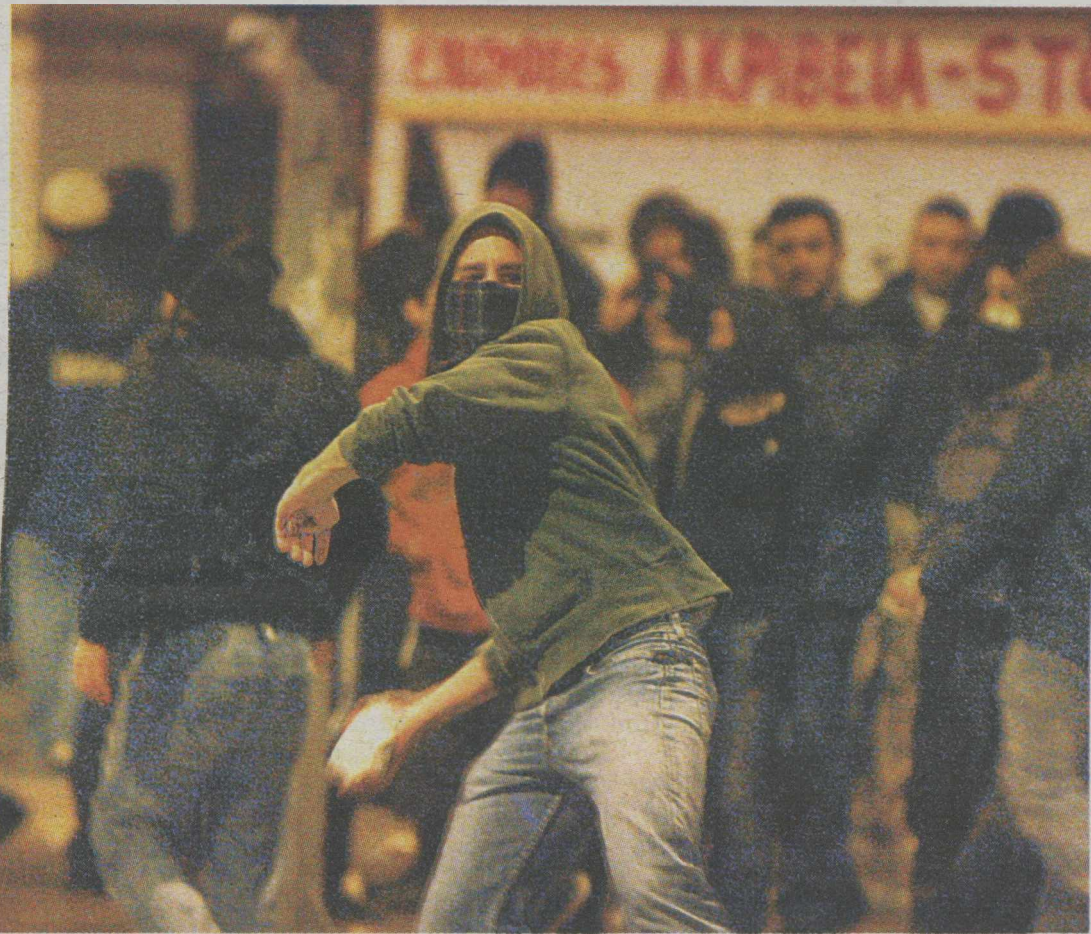
Β. Γ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

«Οι ομάδες αντεξουσιαστών είχαν τους τελευταίους μήνες περιορισμένη δραστηριότητα. Μετά τη δολοφονία όμως του 15χρονου Αλέξη Γρηγορόπουλου από τον ειδικό φρουρό υπάρχουν φόβοι για μεγάλη ενίσχυσή τους και για πολλαπλασιασμό των επιθέσεων τους. Και γι' αυτό βέβαια φταίμε εμείς». Πρόκειται για το βασικό (και πλέον επικίνδυνο) συμπέρασμα αναφορών και εκθέσεων αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. που αναλύουν αυτές τις ημέρες τα στοιχεία που προκύπτουν από την έκρηξη της βίας στην Αθήνα και στις άλλες πόλεις της χώρας. Η ηγεσία της ΕΛ.ΑΣ. φοβάται τώρα την ενδυνάμωση και την επέκταση της δράσης των αντεξουσιαστών, οι οποίοι βρήκαν εύπλαστο ακροατήριο για να απευθυνθούν.

Στην απόρρητη έκθεση, την οποία συνέταξαν αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ. στις αρχές του χρόνου επιχειρώντας να αξιολογήσουν τη δράση των ομάδων του χώρου, κατέγραψαν μόλις 64 κινητοποιήσεις του αντεξουσιαστικού χώρου το 2007 έναντι 290 το 2006. Επιπλέον, όπως επισημαίνονταν, το 2007 είχαν σημειωθεί μόλις τρεις σχετικά μεγάλης έκτασης επιθέσεις κατά αστυνομικών δυνάμεων έναντι 36 το 2006 και 23 το 2005. Συνολικά το 2007 είχαν σημειωθεί 47 επιθέσεις κατά οποιουδήποτε στόχου – οι περισσότερες σε τράπεζες – έναντι 117 το 2006 και 96 το 2005. Αλλά και το 2008, σύμφωνα με τα νεότερα στοιχεία, οι κινητοποιήσεις των αντεξουσιαστών είχαν μειωθεί ακόμη περισσότερο. Ως το μοιραίο σαββατόβραδο. Όταν άνοιξε ξανά ο ασκός του Αιόλου. Και όπως παρατηρεί ανώτερος αξιωματικός, «η ΕΛ.ΑΣ. έβγαλε μόνη της τα μάτια της ανοίγοντας όχι δρόμο αλλά λεωφόρο για την ανάπτυξη της δράσης των κουκουλοφόρων».

Και όλα αυτά ενώ ως τώρα η Αστυνομία έδειχνε να βρίσκεται σε θέση ισχύος. Η απόρρητη έκθεση της Κρατικής Ασφάλειας εμφανίζει μια ΕΛ.ΑΣ. που έμοιαζε ως το περασμένο Σάββατο να έχει αναλάβει την πρωτοβουλία των κινήσεων στα Εξάρχεια. Ετσι, ενώ το 2007 παρατηρήθηκε σημαντική μείωση των επιθέσεων και των κινητοποιήσεων των αντεξουσιαστών, το ίδιο χρονικό διάστημα σημειώθηκαν 147 συλλήψεις σε σύνολο 450 προσαγωγών. Το 2006, οπότε οι ενέργειες των ατόμων από τον αναρχικό χώρο ήταν τριπλάσιες, είχαν γίνει μόλις 77 συλλήψεις σε 460 προσαγωγές.

Οι «κουκουλοφόροι», σύμφωνα με τα στοιχεία που καταγράφονται στην έκθεση της Κρατικής Ασφάλειας, ήταν ως τουλάχιστον το περασμένο Σάββατο περί τα 800 άτομα, μοιρασμένα σε διάφορες αντεξουσιαστικές ομάδες οι οποίες έχουν συγκροτηθεί ανά την Αττική. Στο Λεκανοπέδιο διαθέτουν 27 στέκια (13 στο κέντρο, τέσσερα στη Δυτική Αθήνα, δύο στα νότια προάστια, έξι μέσα σε πανεπιστημιακούς χώρους και από ένα ακόμη σε Πειραιά και στα νότια του υπολοίπου Αττικής). Αλλά 2.200 άτομα του αναρχικού χώρου υπολογίζεται ότι δραστηριοποιούνται στην υπόλοιπη χώρα, με σοβαρότερα κέντρα τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, τη Λάρισα, τα Χανιά, το Ηράκλειο και το Αγρίνιο.

Από τα πρόσφατα επεισόδια στο κέντρο της Αθήνας. Η Αστυνομία γνωρίζει το 80%-90% των συμμετεχόντων στις λεγόμενες αντεξουσιαστικές ομάδες

ΑΠΟΡΡΗΤΗ ΕΚΘΕΣΗ

Τι γνώριζε η ΕΛ.ΑΣ. για τους κουκουλοφόρους

Η Αστυνομία άνοιξε ξανά τον ασκό του Αιόλου τη στιγμή που, όπως η ίδια εκτιμούσε, οι «αντεξουσιαστές» βρίσκονταν στα κάτω τους

Η Αστυνομία, αναφέρεται στην έκθεση, γνωρίζει ένα 80%-90% των συμμετεχόντων σε αντεξουσιαστικές ομάδες. Αλλά αυτό από μόνο του δεν λύνει το πρόβλημα. «Είναι εξαιρετικά δύσκολο να

αποδειχθεί η συμμετοχή τους σε επεισόδια ή εμπρηστικές επιθέσεις» παρατηρούν οι αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ. «εκτός και αν συλληφθούν επ' αυτοφώρω». Είναι χαρακτηριστικό ότι στη διάρκεια των

επεισοδίων τις τελευταίες ημέρες στο κέντρο της Αθήνας, παρά τις δεκάδες προσαγωγές και συλλήψεις, πιάστηκαν μόνο δύο άτομα ηλικίας περίπου 40 ετών, οι οποίοι είχαν συλληφθεί ξανά και το

1995 στην τότε επιχείρηση της ΕΛ.ΑΣ. στο Πολυτεχνείο.

Το προφίλ των «κουκουλοφόρων» ορισμένες φορές αποτελεί ένα ακόμη πρόβλημα για την Αστυνομία, όπως σημειώνεται στην έκθεση. Στις αντεξουσιαστικές ομάδες αναφέρεται ότι «συμμετέχουν γόνιμοι πλουσίων οικογενειών αλλά και παιδιά δικαστών, κρατικών παραγόντων, πολιτικών προσώπων και άλλων». Σε πρόσφατη επίθεση αντεξουσιαστών δύο από αυτούς έχασαν τα κινητά τους τηλέφωνα. Τα μάζεψαν από τον δρόμο οι αστυνομικοί. Η άρση του απορρήτου των κλήσεων έδειξε ότι ανήκαν σε γιους ανώτατων δικαστικών. Αυτή είναι η μία πλευρά. Στην έκθεση επισημαίνεται επίσης η συμμετοχή στις επιθέσεις ομάδων αντεξουσιαστών και πολλών αλλοδαπών, περιστασιακά και αρκετών ανηλίκων μαθητών.

Η ΕΛ.ΑΣ. έχει προσπαθήσει χωρίς επιτυχία να εντοπίσει τα ηλεκτρονικά ίχνη δημιουργών sites αντεξουσιαστικών οργανώσεων στο Internet μέσω των οποίων έχουν γίνει υποδείξεις για έκνομες ενέργειες ή «εκμυστηρεύσεις», με το πέπλο της ανωνυμίας, ατόμων για συμμετοχή τους σε επεισόδια. Πάντως, σύμφωνα με την έκθεση, «οι περισσότερες εντολές για τις αιφνιδιαστικές συγκεντρώσεις και επιθέσεις των αντεξουσιαστών δίνονται μέσω SMS». Τις τελευταίες ημέρες των επεισοδίων, όπου το φαινόμενο έλαβε μεγάλες διαστάσεις, ένα τέτοιο μήνυμα έφθασε ως και στο κινητό τηλέφωνο βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας!

Τελευταία πρόβλημα έχει προκύψει και με τον έλεγχο του χώρου των Εξαρχείων. Όπως επισημαίνουν αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ., οι περίπου 50 «μυστικοί» αστυνομικοί που κινούνται στην περιοχή προσπαθώντας να εντοπίζουν εγκαίρως κινήσεις αντεξουσιαστών έχουν πλέον εντοπισθεί και καταγραφεί από τους ελεγχόμενους. Για τον λόγο αυτόν έχει ζητηθεί η ανανέωση του προσωπικού, χωρίς όμως αποτέλεσμα μέχρι στιγμής...

■ Γιατί αφήνονται ελεύθεροι οι «μπαχαλάκηδες» αλλά και οι αστυνομικοί που αφαιρούν ζωές

Φαύλος κύκλος ενώπιον του εισαγγελέα

Ρεπορτάζ ΜΑΡΙΑ ΤΣΩΛΗ

Η Δικαιοσύνη περιορίζει ή ανακυκλώνει τη βία; Το ερώτημα βασανίζει τα τελευταία εικοσιτετράωρα μερίδα του νομικού κόσμου. Η Αστυνομία κατηγορεί τη Δικαιοσύνη ότι αφήνει ελεύθερους τους «κουκουλοφόρους» που συλλαμβάνονται. Οι δικαστές απαντούν ότι σπανίως παρουσιάζονται μάρτυρες ή κατατίθενται ουσιαστικά στοιχεία που να υποστηρίζουν τις κατηγορίες σε βάρος των συλληφθέντων, με αποτέλεσμα να μην έχουν άλλο δρόμο από την αθώωση. Αλλά και για τη «φιλική» αντιμετώπιση της αστυνομικής αυθαιρεσίας κατηγορείται η Δικαιοσύνη. Συνήθως όποτε οι κατηγορούμενοι είναι αστυνομικοί, παρά την αντικειμενικότητα του γεγονότος της αφαίρεσης ανθρώπινης ζωής από αστυνομική σφαίρα, οι ισχυρισμοί των οργάνων της τάξης δύσκολα αμφισβητούνται από τους έλληνες δικαστές και η τυχαία εκπυροσκόρηση και ο εξοστρακισμός δίνουν τη λύση... Φαύλος κύκλος.

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις οι δίκες που διεξήχθησαν με κατηγορουμένους πρόσωπα που συνελήφθησαν μαζικά από την Αστυνομία και τα οποία θεωρήθηκαν υπαίτια για τους

δύο εμπρησμούς του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, αλλά και τόσες άλλες δίκες που τα αποδεικτικά τους στοιχεία είναι τόσο αδύναμα που το δικαστήριο δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να καταλήξει σε ενοχή.

Το ίδιο συνέβη και στην περίπτωση των 49 φοιτητών που συνελήφθησαν κατά τη διάρκεια του πανεκπαιδευτικού συλλαλητηρίου τον Μάρτιο του 2007. Ένα μήνα μετά, όταν κλήθηκαν να λογοδοτήσουν ενώπιον του Τριμελούς Πλημμελοδικείου Αθηνών για τα επεισόδια που κατηγορήθηκαν ότι προκάλεσαν, αθώωθηκαν πανηγυρικά. Κατά την ακροαματική διαδικασία κανένας από τους μάρτυρες αστυνομικούς που προσήλθαν στη συγκεκριμένη δίκη δεν ήταν σε θέση να αναγνωρίσει κάποιον από τους 49 συλληφθέντες φοιτητές ως έναν από τους κουκουλοφόρους που προκάλεσαν τα επεισόδια. Μάλιστα, ένας από τους μάρτυρες αστυνομικούς δικαιολογήθηκε στο δικαστήριο ότι «όταν γίνονται μαζικές συλλήψεις συλλαμβάνονται και αθώοι».

Τα παραδείγματα δεν είναι λίγα ούτε από την άλλη πλευρά. Ο Αθ. Μελίστας, ο αστυνομικός που αφαίρεσε το 1985 τη ζωή του 15χρονου Μ. Καίτεζα, παρέμεινε στη φυλα-

κή μόλις δέκα μήνες. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο τον καταδίκασε σε ποινή δύομισι χρόνων φυλάκισης για «ανθρωποκτονία από πρόθεση, εν βρασμό και σε άμυνα τα όρια της οποίας υπερέβη». Αλλά στις 26 Ιανουαρίου 1990, το Εφετείο Αθηνών τον αθώωσε πανηγυρικά. Με πρωτόδικη ποινή τριών χρόνων που στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο μειώθηκε κατά τρεις μήνες, καταδικάστηκε ο αστυνομικός Γ. Καραμπέλας, ο οποίος τον Οκτώβριο του 1993 στην Πύλο, παραπατώντας, όπως υποστήριξε, πάτησε τη σκανδάλη του περιστρόφου του με αποτέλεσμα να σκοτωθεί ο 33χρονος Αν. Κωσταράκης, στον οποίο ο αστυνομικός είχε κάνει σήμα να σταματήσει και δεν υπάκουσε. Χαρακτηριστική είναι και η απαλλαγή του αστυφύλακα Γ. Ατματζίδη, ο οποίος κατηγορήθηκε για τον φόνο του 18χρονου Ελληνοπόνηπου Ν. Λεωνίδη. Το Μικτό Ορκωτό Δικαστήριο Κατερίνης τον αθώωσε, καθώς δέχτηκε τον ισχυρισμό του ότι το θύμα του είχε ρίξει αγκωνιά και λόγω του πόνου που αισθάνθηκε και του αιφνιδιασμού, εκπυροσκόρησε το όπλο του που ήταν χωρίς ασφάλεια, με αποτέλεσμα η σφαίρα να καρφωθεί στο δεξί αψίτι του άτυχου νεαρού.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι ξένοι
και εμείς

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΤΑΛΗ

Αυτό που συνέβη την περασμένη Πέμπτη στις Βρυξέλλες δεν είχε ξανασυμβεί. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός, τον οποίο οι συνάδελφοί του συνήθως αγνοούσαν κατά τη διάρκεια των συνόδων κορυφής επειδή και

ο ίδιος δεν έδειχνε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για αυτές, βρέθηκε ξαφνικά στο κέντρο της προσοχής. Μόνο που οι συνομιλίες που είχε με τους ευρωπαίους συναδέλφους του δεν είχαν ως αντικείμενο την προώθηση των ελληνικών θέσεων στα θέματα που επρόκειτο να

ζητηθούν αλλά να απαντήσουν στην ανησυχία τους για τα συμβαίνοντα στη χώρα μας, καθώς μάλιστα ορισμένοι από αυτούς εξέφραζαν τον φόβο ότι τα τραγικά γεγονότα που ζήσαμε τις τελευταίες ημέρες θα μπορούσαν να μεταφερθούν και στις δικές τους πρωτεύουσες. Και είναι αλήθεια ότι στη Γαλλία κυρίως αλλά και στην Ισπανία, στην Ιταλία και στην Πορτογαλία, όπου η ανεργία των νέων έχει φθάσει στα ύψη, ο κίνδυνος ενός ντόμινο είναι υπαρκτός. Αυτό άλλωστε επισημαίνουν και οι σοβαρότερες ευρωπαϊκές εφημερίδες, οι οποίες όλο αυτό το διάστημα έβηταν το ερώτημα για το πώς η Ελλάδα που διακρίθηκε με την άψογη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 κατάφερε μέσα σε τέσσερα μόλις χρόνια να φθάσει στο σημερινό κατάντημα.

Για τον ξένο Τύπο οι μεγαλύτερες μετά τη Μεταπολίτευση ταραχές στην Ελλάδα είναι προϊόν μιας βαθιάς πολιτικής και κοινωνικής κρίσης που σημαδεύεται από τα παρατεταμένα σκάνδαλα, το πελατειακό πολιτικό σύστημα, την κυβερνητική ανικανότητα να χειρισθεί κρίσεις και τις ολέθριες επιπτώσεις από τους ανεκπαίδευτους αστυνομικούς. Η δολοφονία του νεαρού Αλέξανδρου ήταν η αφορμή, αλλά όχι και η αιτία, για το οργίλο ξέσπασμα της νεολαίας, στο οποίο αναμείχθηκαν περιθωριακά στοιχεία. Το ξέσπασμα αυτό δεν κατόρθωσε να συγκρατήσει η Αστυνομία, η οποία, όπως επισημαίνεται σε πολλές αναλύσεις, αντιμετωπίζεται με μεγάλη εχθρότητα από τους πολίτες λόγω ενός ανώμαλου πολιτικού παρελθόντος (δικτατορία Μεταξά, Εμφύλιος, χούντα, Πολυτεχνείο). Η βασική όμως αιτία είναι ότι η κυβέρνηση, παρά τις υποσχέσεις της, δεν κατόρθωσε να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό του κράτους, όπως δεν είχε κατορθώσει να το πράξει τα προηγούμενα χρόνια και το ΠΑΣΟΚ.

Ισως η πιο χαρακτηριστική επισήμανση έγινε στο κύριο άρθρο του γαλλικού «Monde»: «Δεν είναι θέμα πολιτικής παράταξης. Από τα ίδια δεινά με τη Δεξιά υποφέρει και το (σοσιαλιστικό) ΠΑΣΟΚ, που κατείχε την εξουσία τις δεκαετίες του '80 και του '90. Δεν μπόρεσε ή δεν θέλησε να οικοδομήσει ένα σύγχρονο κράτος δικαίου. Οι μεγάλες οικογένειες - Καραμανλή, Μητσotάκης, Παπανδρέου - εναλλάσσονταν στην εξουσία για δεκαετίες, με τους ανθρώπους τους να επωφελούνται από ένα σύστημα οι επιπτώσεις του οποίου έπλητταν ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού». Αυτά ως προς την εξήγηση που επιχειρείται να δοθεί για το ξέσπασμα της λαϊκής οργής. Μια οργή που οι περισσότεροι ξένοι αναλυτές θεωρούν ότι αργά ή γρήγορα θα οδηγήσει στην πτώση της κυβέρνησης της ΝΔ, η οποία διαθέτει την πλειοψηφία με έναν μόνο βουλευτή.

■ Πάνω από 100 εκατ. ευρώ οι ζημιές από τις καταστροφές και το πλιάτσικο

Οι μολότοφ καίνε την οικονομία

Οι ξένοι επενδυτές θεωρούν ότι η χώρα εισέρχεται σε περίοδο πολιτικής αστάθειας

Ρεπορτάζ **Ζ. ΤΣΩΛΗΣ**

Κοκτέιλ τρόμου για την οικονομία συνθέτουν οι άγριες συγκρούσεις που έζησε η Αθήνα την τελευταία εβδομάδα. Οι ορατές ζημιές από τις σπασμένες βιτρίνες, τα καμένα καταστήματα και το πλιάτσικο των εμπορευμάτων hi-tech στο οποίο επιδόθηκαν ομάδες μεταναστών, υπερβαίνουν τα 100 εκατ. ευρώ. Οι εικόνες φρίκης που ζήσαμε μεταδόθηκαν σε όλον τον κόσμο και λειτουργούν ως «πολλαπλασιαστές» στα σοβαρά και μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία από τη διεθνή οικονομική κρίση.

Δεν είναι τυχαίο ότι μετά τις καταστροφές η κρίση εμπιστοσύνης στην Ελλάδα αποτυπώθηκε στην αγορά των ομολόγων όπου η διαφορά της απόδοσης (spread) των δεκαετών τίτλων με τα γερμανικά ομόλογα άγγιξε τις 200 μονάδες βάσης, που σημαίνει ότι η

χώρα μας δανείζεται ακριβότερα από όλες τις χώρες της ευρωζώνης, πληρώνοντας επιτόκιο υψηλότερο κατά 2%. (Αναλυτικό ρεπορτάζ στην Ανάπτυξη, σελ. 1, 3)

Σοβαρός παράγοντας που οδήγησε σε αυτή τη δυσάρεστη εξέλιξη είναι ότι οι ξένοι επενδυτές θεωρούν ότι η χώρα εισέρχεται σε περίοδο πολιτικής αστάθειας καθώς - δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι - η κυβέρνηση στηρίζεται στην κοινοβουλευτική πλειοψηφία των 151 εδρών ενώ υποχωρεί συνεχώς στις δημοσκοπήσεις.

Αλλά για καθαρά οικονομικούς λόγους εκτιμούν όλοι ότι το τεράστιο δημοσιονομικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας που κλείνει τη χρονιά με ταμειακό έλλειμμα περίπου 12 δισ. ευρώ επιδεινώνεται από τις ταραχές, αφού η κατανάλωση υποχωρεί και εκτός από τις επιχειρήσεις χάνει έσοδα και το Δημόσιο.

Ανάγλυφα η εικόνα των επιπτώσεων στην

οικονομία αποτυπώνεται στην περίπτωση των επιχειρήσεων Sprider Stores και Πλαίσιο, των οποίων τα κεντρικά καταστήματα στο κέντρο των Αθηνών (Ερμού και Στουρνάρη αντίστοιχα) καταστράφηκαν ολοσχερώς.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το κεντρικό κατάστημα του ομίλου Sprider Stores επί της οδού Ερμού στο κέντρο της Αθήνας στεγάζεται σε ένα νεοκλασικό κτίριο 135 ετών, που ανακαινίστηκε πλήρως στην αρχική του μορφή τον περασμένο Απρίλιο, κόστους ύψους 4 εκατ. ευρώ.

Συνολικά στην αγορά της Αθήνας υπολογίζεται ότι ο συνολικός τζίρος περιορίστηκε κατά 1,5 δισ. ευρώ, εκτιμήσεις ασφαλώς παρακινδυνευμένες. Το βέβαιον όμως είναι ότι η αγορά υπέστη ανεπανόρθωτη - τουλάχιστον για την περίοδο των γιορτών - ζημιά, όπως και ο τουρισμός της πρωτεύουσας. Στο βάθος αυτού του δρόμου όπου εισήλθε η χώρα περιμένει η ανεργία...

Εικόνες καταστροφής στο κέντρο της Αθήνας καθώς οι κουκουλοφόροι κατέστρεψαν δεκάδες καταστήματα προκαλώντας ζημιές εκατομμυρίων ευρώ

Ανυπολόγιστες οι επιπτώσεις στον τζίρο

Τεράστιες είναι οι απώλειες του εμπορίου, του Δημοσίου και των ασφαλιστικών

Ρεπορτάζ **Δ. ΧΑΡΟΝΤΑΚΗΣ**

Καμένη... αγορά» άφησαν πίσω τους οι βίαιες συγκρούσεις στους εμπορικούς δρόμους της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης, της Πάτρας, της Λάριδας, των Τρικάλων και άλλων επαρχιακών πόλεων με τεράστιες ζημιές για 565 καταστημάτων.

Το ύψος των καταστροφών ξεπερνά τα 100 εκατ. ευρώ, ενώ ανυπολόγιστο είναι το κόστος από το «ντόμινο των ζημιών» στο εμπόριο, στις ασφαλιστικές εταιρείες και στο ίδιο το Δημόσιο, που καλείται να αναλάβει το οικονομικό βάρος.

Και αυτό γιατί, όπως εξηγούν οι ίδιοι οι επιχειρηματίες, οι ζημιές δεν αφορούν μόνο τα εμπορικά καταστήματα, μικρά και μεγάλα, αφορούν και το Δημόσιο, το οποίο θα έχει απώλειες ΦΠΑ λόγω έλλειψης τζίρου, αλλά και τις ασφαλιστικές εταιρείες, των οποίων το κόστος θα είναι διπλό. Θα κληθούν να καταβάλουν

αποζημιώσεις οι οποίες υπολογίζεται ότι θα υπερβούν τα 50 εκατ. ευρώ και παράλληλα εξαιτίας αυτού του γεγονότος οι αντασφαλιστικές εταιρείες θα αυξήσουν τα αντασφάλιστρα του 2009.

Η απογραφή της καταστροφής που έκανε το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΕΒΕΑ) δείχνει ότι οι ζημιές στον χώρο ευθύνης του Επιμελητηρίου, δηλαδή στην Αττική, ανέρχονται στα 50 εκατ. ευρώ, ενώ άλλα 50 εκατομμύρια υπολογίζεται ότι είναι οι ζημιές στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Ολοσχερή καταστροφή υπέστησαν 37 επιχειρήσεις, με τη μεγαλύτερη κατά δήλωση ζημιά να ανέρχεται στα 5,5 εκατ. ευρώ και τη μικρότερη στα 500 ευρώ.

Σύμφωνα με την καταγραφή της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ), τα καταστραφέντα καταστήματα ανέρχονται σε 565, από τα

οποία τα 88 βρίσκονται στη Θεσσαλονίκη.

Ωστόσο ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Λιανικής Πώλησης Ελλάδος (ΣΕΛΠΕ), που εκπροσωπεί κατά κύριο λόγο τις μεγάλες εμπορικές αλυσίδες, εκτός του κλάδου των σουπερμάρκετ, επιμένει ότι το συνολικό κόστος των καταστροφών υπερβαίνει τα 100 εκατ. ευρώ. Η αγορά είναι γνωστό ότι περνά τις πιο δύσκολες στιγμές των τελευταίων χρόνων, οι καταναλωτές είναι φοβισμένοι λόγω της επερχόμενης οικονομικής ύφεσης, η ρευστότητα είναι εξαιρετικά περιορισμένη και τα γεγονότα των τελευταίων ημερών έδωσαν τη χαριστική βολή. Κατά την εκτίμηση λοιπόν του ΣΕΛΠΕ η απώλεια τζίρου αυτού του μήνα υπολογίζεται σε 1,5 δισ. ευρώ - εκτός φυσικά από το κόστος των καταστροφών - και ως εκ τούτου η απώλεια του Δημοσίου από τον ΦΠΑ εκτιμάται ότι θα αγγίξει τα 300 εκατ. ευρώ. Από

την άλλη πλευρά, οι έμποροι λόγω της αυξημένης κίνησης που ανέμεναν, όπως συμβαίνει κάθε χρόνο, από τον περασμένο Σεπτέμβριο αποθεματοποίησαν εμπορεύματα αξίας τουλάχιστον 700 εκατ. ευρώ. Είναι προφανές ότι η οικονομική ζημιά του εμπορίου, του Δημοσίου και των ασφαλιστικών εταιρειών ανέρχεται συνολικά σε πολλές εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ.

«Παράπλευρη απώλεια» όμως είναι οι αποζημιώσεις που θα κληθούν να καταβάλουν οι ασφαλιστικές εταιρείες σε αρκετές εμπορικές επιχειρήσεις, οι οποίες είχαν ασφαλιστεί όχι μόνο για τον κίνδυνο των ζημιών αλλά και για διαφυγόντα κέρδη. Αν και η καταγραφή μεταξύν των ασφαλιστικών επιχειρήσεων δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, πηγές της αγοράς που είναι σε θέση να γνωρίζουν αναφέρουν ότι το συνολικό ύψος των αποζημιώσεων ίσως υπερβεί και τα 50 εκατ. ευρώ.

Πού έγιναν
καταστροφές
στην Αθήνα

Ισχυρό πλήγμα στον τουρισμό της Αθήνας

Ακυρώσεις κρατήσεων για Χριστούγεννα – Ταξιδιωτικές
οδηγίες εξέδωσαν ΗΠΑ και Αυστραλία

Ρεπορτάζ **ΧΡΙΣΤΙΝΑ
ΠΟΥΤΕΤΣΗ**

Πρόσθετο πλήγμα δέχθηκε ο τουρισμός από τα επείσοδια στην Αθήνα που έκαναν τον γύρο του κόσμου. Μεταδόθηκαν στις πρώτες ειδήσεις των διεθνών μέσων ενημέρωσης και προκάλεσαν την ανανέωση των ταξιδιωτικών οδηγιών σε χώρες όπως η Μεγάλη Βρετανία, οι ΗΠΑ και η Αυστραλία με συστάσεις για την προετοιμασία όσων πρόκειται να ταξιδέψουν στην Ελλάδα.

Μεγάλος είναι ο αριθμός των ακυρώσεων που δέχονται τα ξενοδοχεία της πρωτεύουσας για την περίοδο των Χριστουγέννων, ενώ προβληματισμός εκφράζεται για το μέλλον αν συνεχιστούν τα έκτροπα.

Τα γεγονότα δυσχεραίνουν την κατάσταση αφού ο κλάδος ήδη διανύει δύσκολη περίοδο που χαρακτηρίζεται από την παγκόσμια οικονομική κρίση και την ύφεση στην οποία έχουν εισέλθει οι παραδοσιακές χώρες προέλευσης των επισκεπτών μας.

Τα επεισόδια αναστέλλουν όχι μόνο τον τουρισμό που υπάρχει αυτή την εποχή στην Αθήνα, αλλά «θέτουν υπό αίρεση και συνεργασίες για την καινούργια χρονιά» σημειώνει

ο κ. **Σπ. Διβάνης** του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος, αναφερόμενος σε διοργανώσεις οι οποίες απαιτούν μακροπρόθεσμο προγραμματισμό.

Την επιδείνωση των κρατήσεων στην Αθήνα επισημαίνει ο κ. **Π. Αρκουμανέας**, διευθύνων σύμβουλος της Εταιρείας Τουριστικής Ανάπτυξης Αθηνών, μια και ως προορισμός city-break πολλές από αυτές γίνονται τελευταία στιγμή μέσω Internet. Από τις συνέπειες δεν εξαιρείται και ο εσωτερικός τουρισμός. Επισκέπτες από την υπόλοιπη χώρα ανέβηκαν τον ερχομό τους στην πόλη για την περίοδο των Χριστουγέννων. Η σύμπραξη του υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και του Δήμου της Αθήνας με καμπάνια προβολής θεωρείται απαραίτητη. Ο Δήμος της Αθήνας μεριμνά για την κανονική διεξαγωγή των εορταστικών εκδηλώσεων, ενώ ξεκινά από αύριο και πρόγραμμα επικοινωνίας με την ελληνική περιφέρεια. Αρνητικό μεν αλλά προσωρινό χαρακτηρίζει το κλίμα για τη χώρα ο κ. **Ν. Παπαθανάσης**, διευθύνων σύμβουλος της TUI Hellas SA, ενώ διαχωρίζει και τις συνέπειές του στην καλοκαιρινή περίοδο, μια και τα επεισόδια συνέβησαν αρκετά νωρίτερα. Ο κ. **Κ. Γριβέας**,

πρόεδρος του ομίλου C&C International που δραστηριοποιείται στην οργάνωση συνεδρίων, επισημαίνει πως αν και για πρώτη φορά τίθεται τέτοιο ζήτημα ασφάλειας στην Αθήνα αλλάζοντας την αντίληψη του κόσμου για την πόλη, δεν αναμένεται να επηρεάσει ανάλογες διοργανώσεις.

Κοινή πεποίθηση είναι πως η εικόνα μπορεί να αναστραφεί με έντονη προβολή στο εξωτερικό, ωστόσο απαιτείται πρωτίστως να εξομαλυνθεί η κατάσταση. «Τα επεισόδια δημιουργούν αποκλεισμό της Αθήνας για το αμέσως προσεχές διάστημα» δηλώνει ο πρόεδρος του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος κ. **Γερ. Φωκάς**, σημειώνοντας πως σε κάποιον βαθμό ο κόσμος έχει συνηθίσει παρόμοια επεισόδια και «επιδεικνύει βραχεία μνήμη». Εκτιμά πως χρειάζεται να περάσουν λίγες ημέρες αφότου εξομαλυνθεί η κατάσταση, ενώ είναι αισιόδοξος πως αυτά τα γεγονότα δεν θα επηρεάσουν γενικότερα τον τουρισμό μας. Ωστόσο θεωρεί απαραίτητη την παρέμβαση με θετικά μέτρα από το υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης κάνοντας λόγο και για ανάγκη σύγκλησης της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων του υπουργείου.

Ν. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)

«Η κλειστή Ακρόπολη κάνει μεγαλύτερη ζημιά»

«Τα πρόσφατα γεγονότα στο κέντρο της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης και σε μικρότερο βαθμό σε άλλες πόλεις έχουν ήδη προκαλέσει εσπευσμένες αναχωρήσεις, καθώς και ακυρώσεις τόσο

κρατήσεων για την τρέχουσα περίοδο όσο και εορταστικών – κυρίως εταιρικών – εκδηλώσεων. Σε ό,τι αφορά την τουριστική περίοδο 2009, της οποίας η έναρξη απέχει αρκετά, οι επιπτώσεις

των γεγονότων αυτών εκτιμώνται από ελάχιστες ως αμελητέες. Δυστυχώς όμως μεγαλύτερο κακό αυτές τις ημέρες προξενούν οι συνεχιζόμενες απεργίες που κρατούν κλειστή την Ακρόπολη».

ΓΝΩΜΗ

Γιατί η Αθήνα καίγεται

Του **ΣΤ. ΚΑΛΥΒΑ**

Με την Αθήνα και πλήθος άλλων ελληνικών πόλεων να έχουν παραδοθεί στο χάος και στην καταστροφή, το ερώτημα που ανακύπτει είναι το εξής: Ποια είναι τα πραγματικά αίτια μιας τόσο δυσανάλογης αντίδρασης, πρωτοφανούς για τα ευρωπαϊκά δεδομένα; Πολλοί παρατηρητές έδειξαν τους συνήθεις «υπόπτους»: την κακοδιοίκηση και τη διαφθορά, την έλλειψη εμπιστοσύνης προς την κυβέρνηση, τα πολιτικά σκάνδαλα και τη διεύρυνση του χάσματος μεταξύ πλουσίων και φτωχών. Ωστόσο αυτά τα επιχειρήματα είναι ανεπαρκή. Στην πραγματικότητα αυτές οι αναταραχές αποτελούν σύμπτωμα βαθέων πολιτισμικών προβλη-

μάτων και όχι κοινωνικών. Οι εξεγερμένοι νέοι δεν ανήκουν στις δυσπραγούμενες τάξεις, δεν είναι φτωχοί ή μετανάστες (όπως στη Γαλλία). Είναι, κατά το μεγαλύτερο μέρος, τυπικοί έφηβοι, παιδιά της μεσαίας τάξης.

Στην Ελλάδα της μεταπολίτευσης αναπτύχθηκε ένα γενικό αίσθημα αντίστασης προς την εξουσία. Η πολιτική ανυπακοή, μαζί με τις βίαιες διαδηλώσεις και την καταστροφή της δημόσιας πε-

νη, αν όχι ωραιοποιημένη. Η Αστυνομία έχει πάντα άδικο: αν αντιδράσει σκληρά είναι κτηνώδης, αν όχι ανάκανη. Αυτή η τάση απεδείχθη ανθεκτική στον χρόνο και στα παγκόσμια γεγονότα, ενώ προωθείται και από τα μέσα ενημέρωσης.

Όλες οι κυβερνήσεις από τη δεκαετία του 1970 έμεναν άπραγες καθώς αναπτυσσόταν μια αναρχική υποκουλτούρα. Σε τακτά χρονικά διαστήματα και με αφορμή ποικίλα γεγονότα οι αναρχικοί επιδίδονται σε βί-

αιες διαδηλώσεις και προκαλούν εκταμένες καταστροφές.

Τέτοιου είδους πράξεις ενισχύονται από την παντελή απουσία κυρώσεων – ελάχιστοι συλλαμβάνονται και σχεδόν κανείς δεν τιμωρείται. Η συμμετοχή στις αναταραχές αντιμετωπίζεται ως μια διασκεδαστική, χαμηλού κινδύνου δραστηριότητα. Η Αστυνομία δεν διαθέτει συνεπή πολιτική ούτε επαρκή εκπαίδευση. Η πολιτική, πολιτιστική και πνευματική ηγεσία της Ελλάδας δεν δείχνει πρόθυμη να λάβει μέτρα κατά αυτής της αναρχικής υποκουλτούρας. Στην πραγματικότητα σε αρκετές περιπτώσεις τη δικαιολογούν, την υποκινούν ή και την επιδοκίμαζουν – κυρίως τα μικρά κόμματα της Αριστεράς, όπως και κεντροαριστερές εφημερίδες μεγάλης κυκλοφορίας.

Οι ταραχές και οι καταστροφές στη χώρα

Θεσσαλονίκη

106 τράπεζες και
εμπορικά καταστήματα
Αυτοκίνητα
Δημόσια κτίρια
και υποδομές

Κοζάνη

Μία τράπεζα
Τρία καταστήματα
Δημόσιες υποδομές

Πάτρα

Σχεδόν όλες οι τράπεζες
του κέντρου
15 εμπορικά καταστήματα
Αυτοκίνητα
Δημόσιες υποδομές

Καβάλα

Αυτοκίνητα
Δημόσιες υποδομές

Δράμα

Φλώρινα

Ιωάννινα

Τρίκαλα

Κέρκυρα

Καρδίτσα

Αργινό

Αργοστόλι

Πύργος

Χίος

Κόρινθος

4 τράπεζες
Μικρός αριθμός
καταστημάτων

Ρέθυμνο

3 τράπεζες

Χανιά

Ηράκλειο

Αρκετές τράπεζες
Δημόσια κτίρια
και υποδομές

Λάρισα

35 τράπεζες
Λίγες μικρές επιχειρήσεις
Δημόσια κτίρια
και υποδομές

Βόλος

14 τράπεζες
Δημόσια κτίρια
και υποδομές
Λίγες μικρές επιχειρήσεις

Ρόδος

Δημόσια κτίρια
Δημόσιες υποδομές
2 τράπεζες

Με μπλε χρώμα
σημειώνονται οι υπόλοιπες
πόλεις της χώρας όπου
έγιναν αψιμαχίες και
μικροεπεισόδια, χωρίς
όμως - εκτός από κάδους
απορριμμάτων,
αστυνομικά τμήματα και
κάποια αυτοκίνητα -
να γίνουν στόχος
επιχειρήσεων
και καταστήματα.

Ρεπορτάζ **Δ. ΒΥΘΟΥΛΚΑΣ,**
ΑΧ. ΧΕΚΙΜΟΓΛΟΥ

Μετά τις πρώτες καταστροφές, καμένοι έμποροι, «αγανακτισμένοι πολίτες» αλλά και ακροδεξιόι και χρυσαυγίτες βγήκαν μπροστά σε αρκετές πόλεις της επαρχίας επιχειρώντας, αλλού δικαιολογημένα και αλλού αδικαιολόγητα, να υποκαταστήσουν την Αστυνομία που απουσίαζε ή απλώς παρακολουθούσε. Από κοντά και τα πούλμαν με τους κουκουλοφόρους που όλοι περίμεναν να αποβιβάσουν στην επόμενη πόλη, αλλά ενώ οι «αγανακτισμένοι πολίτες» προετοιμάζονταν να τους σταματήσουν αυτοί τελικά δεν έφθασαν ποτέ. Γιατί και τέτοιες σκηνές σημειώθηκαν την επεισοδική εβδομάδα που μας πέρασε σε ορισμένες πόλεις της επαρχίας.

Στην Πάτρα ο Εμπορικός Σύλλογος, φοβούμενος τα χειρότερα, ζήτησε από τους εμπόρους να προστατεύσουν τα καταστήματα και τις περιουσίες τους. «Πήγα πέντε φορές στη Διεύθυνση Ασφαλείας και πέντε φορές διαπίστωσα έλλειμμα συντονισμού και σχεδίου» σημειώνει ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Γ. Ρώρος και προσθέτει: «Προτείναμε στα μέλη μας, με κίνδυνο της ζωής τους, να σχηματίσουν ανθρώπινη αλυσίδα προκειμένου να αποφευχθούν καταστροφές στις περιουσίες τους». Ο κ. Ρώρος υποστηρίζει ότι «οι πολίτες δεν είχαν σε καμία περίπτωση στόχο τους διαδηλωτές» αλλά μόνο αυτούς που επιχειρήσαν να κάνουν πλιάτσικο στα μαγαζιά τους.

Την ίδια στιγμή ο δήμαρχος Πάτρας κ. Α. Φούρας, ο νομάρχης Αχαΐας κ. Δ. Κατσικόπουλος και ο πρόεδρος της ΤΕΔΚ του νομού κ.

■ Οργιο φημών για πούλμαν με αντιεξουσιαστές που έκαναν «περιοδεία» στην επαρχία

Κουκουλοφόροι, χρυσαυγίτες και αγανακτισμένοι πολίτες

Φαινόμενα αυτοδικίας σε πολλές πόλεις ενώ η Αστυνομία απλώς παρακολουθούσε

Γρ. Αλεξόπουλος κατήγγειλαν ανοιχτά ότι στην κινητοποίηση των πολιτών υπήρχαν μέλη τόσο της «Χρυσής Αυγής» όσο και της ομάδας Καλαμπόκα. Ωστόσο η «Χρυσή Αυγή» αρνήθηκε την εμπλοκή και παρουσία της στην αχαϊκή πρωτεύουσα, αν και επικρότησε το γεγονός ότι «η Πάτρα δείχνει τον δρόμο».

Αντίστοιχα, στη Λάρισα ο Εμπο-

ρικός Σύλλογος, με την υποστήριξη του δήμου, κάλεσε τα μέλη του να προστατεύσουν «την εργασία τους και την εργασία των εργαζομένων τους», όπως σημειώνει ο πρόεδρος κ. Ν. Τζίκας. «Υπήρχαν κλέφτες, αθίγγανοι και αλλοδαποί και δεν αναφερόμασταν στους διαδηλωτές αλλά σε μια συμμορία που εκμεταλλεύεται μικρά παιδιά» ση-

μειώνει και προσθέτει: «Βγήκαμε για να αποτρέψουμε τα κλεφτρόνια και όχι τη διαδήλωση». Ωστόσο, την επομένη της εμφάνισης της αλυσίδας των πολιτών και των καταστηματαρχών, τα τοπικά μέσα ενημέρωσης έκαναν λόγο για «λοστούς και καθρόνια» και η τοπική οργάνωση του ΠαΣοΚ χαρακτήρισε τον δήμαρχο κ. Κ. Τζανακούλη «δή-

μαρχο του κοινωνικού αυτοματισμού και της αυτοδικίας».

Ο κ. Τζανακούλης μιλώντας στο «Βήμα» χαρακτηρίζει αυτές τις αναφορές υπερβολικές και τονίζει ότι μόλις «τέσσερα-πέντε άτομα από τις εκατοντάδες που κατέβηκαν να προστατέψουν την περιουσία τους κρατούσαν παλούκια και μάλιστα τα είχαν κόψει από τα δέντρα της πόλης». «Η πρωτοβουλία είχε μεγάλη απήχηση και αυτό διότι η Αστυνομία δεν έφτανε» καταλήγει.

Και αν η κινητοποίηση των τοπικών κοινωνιών ενδεχομένως αγγίζει απειλητικά τα όρια της αυτοδικίας, στην ιστορία των κινητοποιήσεων κατεγράφη μια πρωτοφανής διακίνηση φημών που εξελίχθηκε σε ένα πανελλαδικό «ράδιο αρβύλα». Σε πολλές πόλεις, όπως η Καλαμάτα, η Χαλκίδα, οι Σέρρες και η Λαμία, εκατοντάδες πολίτες περίμεναν μάταια... τα πούλμαν των «μπαχαλάκηδων».

Στην Καλαμάτα από το βράδυ της Τρίτης άρχισαν να κυκλοφορούν φήμες για την επερχόμενη κάθοδο εξαγριωμένων κουκουλοφόρων καθώς η μεσσηνιακή πόλη ήταν έξω από τη λίστα των πόλεων όπου σημειώθηκαν επεισόδια. Ενα 24ωρο αργότερα όλοι κατάλαβαν ότι οι «μπαχαλάκηδες» δεν θα έφθαναν ποτέ.

Στη Χαλκίδα το βράδυ της Τρίτης η πόλη θύμιζε ημέρες Κατοχής. Πολλοί καταστηματαρχες δεν άνοιξαν τα μαγαζιά τους, κάλυψαν τις βιτρίνες τους και έκρυψαν τα αυτοκίνητά τους μακριά από τους κεντρικούς δρόμους, ενώ πολλοί δεν έστειλαν τα παιδιά τους στο φροντιστήριο. Αντίστοιχες εικόνες εκτυλίχθηκαν, σε μικρότερο βαθμό, και στη Λαμία.

Οι κινδυνολογίες

Ερώτηση στη Βουλή για το «ράδιο αρβύλα»

Το θέμα για το «ράδιο αρβύλα» έφεραν στη Βουλή βουλευτές του ΠαΣοΚ με δύο διαδοχικές ερωτήσεις προς τον υπουργό Εσωτερικών κ. Πρ. Παυλόπουλο. Η πρώτη κατέθεσε από τον βουλευτή Σερρών κ. Μ. Μπόλαρη, ο οποίος επεσήμανε ότι «στις Σέρρες συγκλήθηκε σύσκεψη επιχειρηματιών και πολλών άλλων επαγγελματιών» και ότι «στη βάση δήθεν πληροφοριών πως επικείται μεταφορά κουκουλοφόρων στην πόλη μας με λεωφορεία προτάθηκαν μέτρα που παραπέμπουν άμεσα σε αυτοδικία και οργάνωση «αγανακτισμένων πολιτών»». Μάλιστα τόνισε ότι «στις σχετικές προτάσεις πλειοδότησαν κατά τη διάρ-

κεια της σύσκεψης στελέχη του κυβερνώντος κόμματος, ιδίως πρώην υποψήφια βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας».

Ο κ. Μπόλαρης αναφέρθηκε ακόμη σε «κινδυνολογούντες που διαβεβαίωναν ότι τα λεωφορεία με τους ταραξίες είχαν φτάσει δέκα χιλιόμετρα από την πόλη» και προσέθεσε: «Μετά την ολοκλήρωση της σύσκεψης συνετάγη κατάλογος με πάνω από 50 αριθμούς κινητών τηλεφώνων πολιτών, ο οποίος παραδόθηκε στην τοπική αστυνομική διεύθυνση με σκοπό την... εκούσια επιστράτευση των κατόχων τους στην περίπτωση που οι κουκουλοφόροι θα επέδραμαν».

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ του δράματος που έζησε η χώρα την τελευταία εβδομάδα, με τη δολοφονία του 15χρονου Αλέξη και το τετραήμερο της καταστροφής που ακολούθησε, αποκαλύπτουν ο καθένας από

την πλευρά του πώς σκέφτηκε και πώς έδρασε ένα πλήθος ανθρώπων. Πρωταγωνιστές ή θεατές, θύτες και θύματα, δημιουργοί και αποδέκτες των γεγονότων, ο δάσκαλος, ο αστυνομικός, ο μαθη-

τής, ο έμπορος, αλλά και ο κουκουλοφόρος, ο δράστης-ειδικός φρουρός και ο δικηγόρος είναι κομμάτια μιας ιστορίας, το τέλος της οποίας, όπως φαίνεται, δεν έχει ακόμη γραφεί.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΚΟΡΚΟΝΕΑΣ

Ο νταής που πάτησε τη σκανδάλη

Ρεπορτάζ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ

Κεντρικό πρόσωπο του δράματος που εκτυλίχθηκε στην οδό Μεσολογίου, στα Εξάρχεια, το βράδυ του περασμένου Σαββάτου, ο 37χρονος ειδικός φρουρός Επαμεινώνδας Κορκονέας είναι ο ιδανικός θύτης. Επιθετικός όσο ο «Ράμπο», σκληρός και κυνικός όσο ο «Βρώμιος Χάρι», τα πλέον δημοφιλή – και αγαπημένα του – προσωνύμια στο αστυνομικό σινάφι.

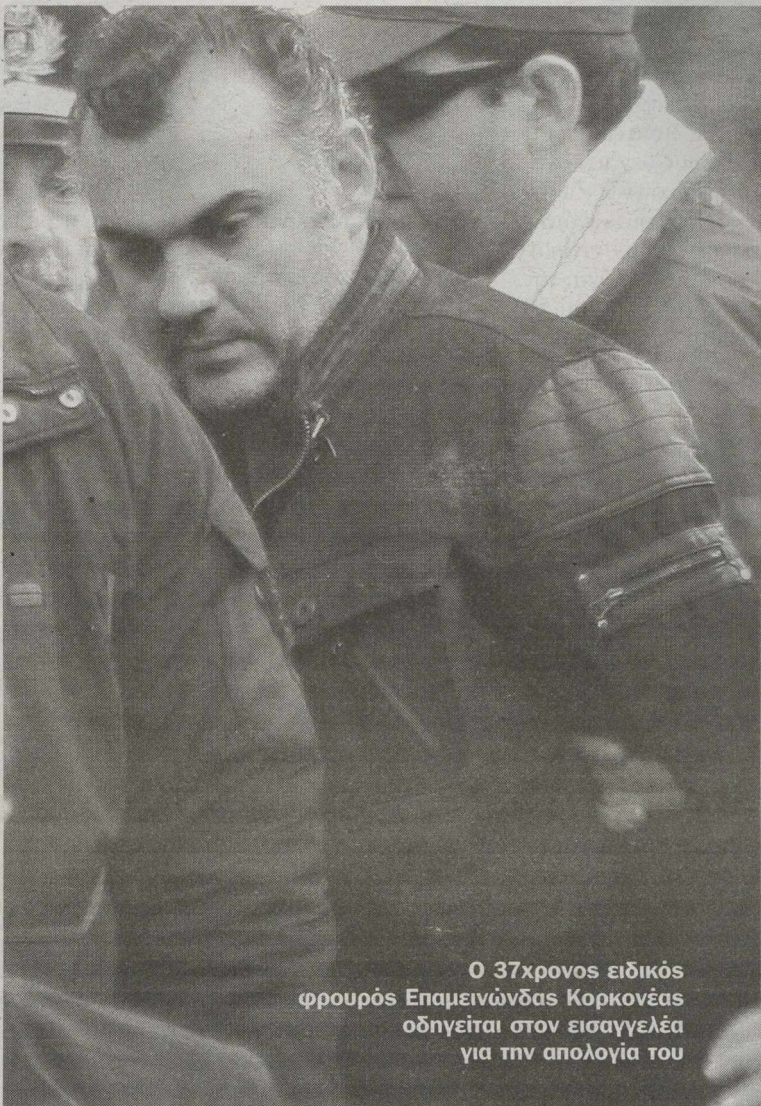
Αλεξιπωπιστής, εκπαιδευμένος στις ειδικές δυνάμεις του Στρατού, με σωματοδομή σχεδόν απειλητική και έντονο θυμικό, ήταν πέρα και πάνω απ' όλα ένας ένστολος μάχιμος, με ικανότητες που θα μπορούσαν να ξεκληρίσουν εκπαιδευμένους αναπάλους, όχι ένα δεκαπεντάχρονο – άοπλο – παιδί.

Εφέτος συμπλήρωνε οκτώ χρόνια σε ένα από τα πιο δύσκολα πόστα της ΕΛ.ΑΣ., στο Αστυνομικό Τμήμα Εξαρχείων, και έξι – από το 2002 – στα πληρώματα των περιπολιών στις γειτονίες της περιοχής. Ο χρόνος αρχίζει να μετρά από το 2000, μετά και την αποφοίτησή του από τη Σχολή Αστυφυλάκων Μεσολογίου, όταν η είσοδός του στο σώμα των ειδικών φρουρών ήλθε να κατοχυρώσει τον ρόλο που ο ίδιος πάντα ονειρευόταν.

Ο Κορκονέας ήθελε πάση θυσία «να είναι άντρας». Το καλοκαίρι του 2007 δέχθηκε τον έπαινο του Σώματος, με απόφαση του διευθυντή Αστυνομίας Αθηνών, όταν καταδίωξε και συνέλαβε μέλος κυκλώματος εμπορίας ναρκωτικών. Σε αντιδιαστολή, το μοιραίο βράδυ, ανήμερα του Αγίου Νικολάου, στόχευσε άνανδρα έναν έφηβο.

Δεν υπάκουσε ούτε στην κοινή λογική ούτε στις εντολές του Κέντρου Επιχειρήσεων της Αστυνομίας που τον είχε παροτρύνει να απομακρυνθεί από το επεισόδιο με ομάδα νεαρών στη συμβολή των οδών Χαριλάου Τρικούπη και Ναυαρίνου.

Μπέρδεψε τα Εξάρχεια με την Αγρια Δύση και ως άλλος ιχνηλάτης – για να προστατεύσει, όπως ο ίδιος

Ο 37χρονος ειδικός φρουρός Επαμεινώνδας Κορκονέας οδηγείται στον εισαγγελέα για την απολογία του

καταθέτει στο υπόμνημα του, τη διμοιρία των ΜΑΤ που ακολουθούσε – παρκάρισε το περιπολικό και, μαζί με τον επίσης ένστολο Βασίλη Σαραλιώτη, γύρισε πίσω για να καθαρίσει...

Γεννημένος στην Καλαμάτα, γιος μαραγκού, ο Κορκονέας έλκει την καταγωγή του από το Εξωχώρι της μεσσηνιακής Μάνης – της αποσκιερής Εξω Μάνης, όπως την αποκαλούν οι ντόπιοι. Μοιάζει να ταιριάζει γάντι στο παρωχημένο στερεότυπο του νταή, που δεν ανέχεται πολλά και ξέρει από βεντέτες.

Και κυρίως ξέρει πώς να τις διεκπεραιώνει μέχρι τέλους. Αμετανόητος και προκλητικός, ακόμη και προσβλητικός στη μνήμη του νεκρού παιδιού, διέγραψε μεμιάς ότι είναι κι αυτός πατέρας τριών ανηλίκων (επτά, πέντε και τεσσάρων ετών). Ο Κορκονέας έχασε να ζητήσει «συγγνώμη», έστω για το γεγονός ότι δεν γύρισε να κοιτάξει πίσω του μετά τους πυροβολισμούς.

Διεκδικεί ωστόσο μερίδιο από τη συμπάθεια της κοινής γνώμης τονίζοντας ότι ζει στο Ιλιον, είναι παντρεμένος με συντοπίτισσά του που δεν εργάζεται προκειμένου να μεγαλώνει τα παιδιά τους, και συντηρεί τη μία από τις δύο αδελφές του με νοητική στέρση, που νοσηλεύεται σε κλινική της Καλαμάτας (η άλλη έχει αποβιώσει).

Επιχειρεί τον εξαγνισμό του αναζητώντας λαϊκά ερείσματα μέσα από ένα δίπολο ταξικό και τουλάχιστον συμπλεγματικό: θύμα-κάτοικος Π. Ψυχικού, θύτης-παιδί της Δυτικής Αθήνας. Γόνος εύπορης οικογένειας – φτωχός βιοπαλαιστής.

Είναι το σημείο στο οποίο ο κατηγορούμενος συναντά τον συνήγορο υπεράσπισής του, τον (με επίσημες δηλώσεις ταύτισής του) «λαϊκό» Αλέξη Κούγια – μάλιστα έπειτα από έντονο παρασκήνιο, την παραίτηση του δικηγόρου Βασίλη Καπερνάρου, και το σενάριο που δεν ευδοχώθηκε ποτέ, για ανάληψη της νομικής εκπροσώπησής του από τον Πέτρο Μαντούβαλο.

Π. ΧΗΝΟΦΩΤΗΣ – Β. ΤΣΙΑΤΟΥΡΑΣ

Οι έγκλειστοι της Λεωφόρου Κατεχάκη

Ρεπορτάζ Β. Γ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ο πρώτος ακολουθούσε χωρίς την παραμικρή διαφωνία την υποχωρητική τακτική του υπουργού Εσωτερικών κ. Πρ. Παυλόπουλου στην αντιμετώπιση των «αραξιών», αποδεχόμενος ότι ο κίνδυνος «να υπάρξει δεύτερο θύμα και μετά να διαλυθεί την Αθήνα» ήταν άμεσος. Ο δεύτερος, στη χειρότερη στιγμή της υπηρεσιακής του καριέρας, έπρεπε να ισορροπήσει ανάμεσα στις υπουργικές εντολές για σχεδόν παθητική στάση και σε όσα επέβαλλε η θέση του ως αρχηγού της καταρρέουσας ΕΛ.ΑΣ.

Ο υφυπουργός Εσωτερικών κ. Π. Χηνοφώτης και ο αρχηγός της ΕΛ.ΑΣ. κ. Β. Τσιατούρας βρέθηκαν, και αυτοί, στη δίνη του κυκλώνα: η πίεση των γεγονότων τους ανάγκασε να μην επιστρέψουν ούτε για μία ώρα στο σπίτι τους από το βράδυ του Σαββάτου ως και... σήμερα! Και να εξαφανιστούν από προσώπου Γης. Επτά ημέρες «έγκλειστοι» στο κτίριο της Λεωφόρου Κατεχάκη.

Ο ναύαρχος, τέως αρχηγός ΓΕΕΘΑ, υφυπουργός δέχθηκε οικειοθελώς να... πνιγεί στη στεριά. Συνεργαζόταν καθημερινά με τον κ. Παυλόπουλο φροντίζοντας να έχει 24ωρη ανοικτή γραμμή με τον Κέντρο Επιχειρήσεων της ΕΛ.ΑΣ. Αλλά μέχρι εκεί. Καμία δήλωση, καμία δημοσίευση, καμία εμφάνιση.

Η δολοφονία του 15χρονου στα Εξάρχεια ήταν και γι' αυτόν ένα ισχυρό σοκ. Πίστευε ότι η αλλαγή του πειθαρχικού δικαίου της Αστυνομίας, οι συνεχείς ΕΔΕ που διέτασσε ακόμη και για μικρά παραπτώματα αστυνομικών, οι υποδείξεις για συνεχείς αξιολογήσεις προσωπικού αλλά και οι εντολές για «ψυχραιμία και ιώβειο υπομονή» είχαν τιθασει τους «άγριους» της ΕΛ.ΑΣ. Μετά τα γεγονότα έδωσε

εξοργισμένους εντολές να μην αρθρωθεί ούτε ένας λόγος υπεράσπισης ή δικαιολόγησης του ειδικού φρουρού που δολοφόνησε τον 15χρονο. Θεώρησε ότι «δεν υπήρχε κανένας λόγος να κυνηγήσει τα παιδιά και να τραβήξει πιστόλι».

Δήλωνε στους συνεργάτες του συντετριμμένος για τις καταστροφές, όμως – συμπλήρωνε – «δεν μπορούσε να γίνει αλλιώς». Το τελευταίο διήμερο επεσήμαινε συνέ-

χεια σε στελέχη του υπουργείου Εσωτερικών: «Ολοι όσοι υπερασπίζονται τους πρωταγωνιστές των επεισοδίων πρέπει ίσως να πληροφωρηθούν ότι τον τελευταίο καιρό συνελήφθησαν, ως... εξοργισμένοι για τον θάνατο του Αλέξη Γρηγορόπουλου, να καταστρέφουν καταστήματα Αλβανοί, Πολωνοί, Βούλγαροι και άλλοι πολλοί και... άσχετοι».

Το σοκ ήταν μεγαλύτερο για τον 55χρονο αρχηγό της ΕΛ.ΑΣ. κ. Β. Τσιατούρα. Τελευταία είχε να το λέει ότι «ύστερα από πολύ καιρό πάμε πολύ καλά». Εχουμε εξαρθρώσει πολλά οργανωμένα κυκλώματα κακοποιών, προσαθούμε να μαζέψουμε την εγκληματικότητα, τα Εξάρχεια έχουν ηρεμήσει, η επέτειος του Πολυτεχνείου τελείωσε χωρίς σχεδόν κανένα επεισόδιο. Η

Αστυνομία δεν δίνει πια καμία κακή αφορμή, ήταν η θετική αποτίμηση.

Το βράδυ του Σαββάτου όλα άλλαξαν. Τις τελευταίες ημέρες φέρεται να εκμυστηρεύεται στους συνεργάτες του: «Είχα χειριστεί με τόση επιτυχία δύσκολες υποθέσεις απαγωγών, λεωφορειοπειραγιών, δολοφονικών επιθέσεων. Και τώρα ως αρχηγός της ΕΛ.ΑΣ. χρεώνομαι την αδιανόητη, απαράδεκτη ενέργεια ενός αστυνομικού να τραβήξει αδικαιολόγητα πιστόλι μπροστά σε 15χρονα παιδιά και να σκοτώσει ένα από αυτά. Δεν μπορώ να το πιστέψω». Αλλά την ίδια στιγμή ο κ. Τσιατούρας ποτέ δεν παραδέχθηκε τα τελευταία 24ωρα ότι ως αρχηγός της ΕΛ.ΑΣ. έδωσε εντολή για «συγκράτηση των ΜΑΤ απέναντι στους αντεξουσιαστές». Η εξήγηση που δίνει σε συνεργάτες του είναι άλλη: «Το βράδυ της Δευτέρας, που σημειώθηκαν τα εκτεταμένα επεισόδια και οι τεράστιες καταστροφές, δεν μπορούσαμε να αντιδράσουμε. Μας επιτίθεντο οι πάντες και από παντού».

Ο κ. Π. Χηνοφώτης

Ο κ. Β. Τσιατούρας

Ρεπορτάζ Κ. ΣΙΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

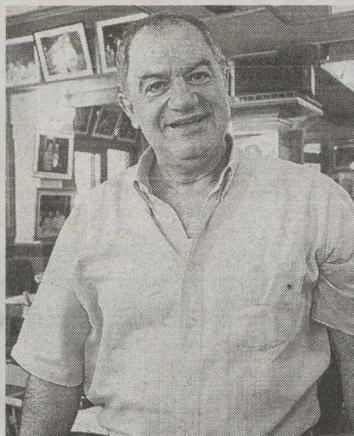
Ξημερώματα Κυριακής 7 Δεκεμβρίου 2008, στις 2 η ώρα, ο επιχειρηματίας κ. Σπ. Μπαϊρακτάρης, ο οποίος διατηρεί το γνωστό εστιατόριο στην πλατεία Μοναστηρακίου, το οποίο είχε γίνει ευρέως γνωστό όταν ο πρωθυπουργός κ. Κ. Καραμανλής είχε παραθέσει γεύμα στους βουλευτές κάνοντας λόγο για «συντεχνίες» και «νταβατζήδες», δέχθηκε τηλεφώνημα από συνεργάτη του, ο οποίος του μετέφερε μια πάρα πολύ δυσάρεστη είδηση: το νεοκλασικό κτίριο στη Στοά Μέντη, στην Καπνικαρέα, το οποίο είχε αγοράσει ο ίδιος πριν από περίπου τρία χρόνια από την Alpha Bank, είχε παραδοθεί στις φλόγες έπειτα από ρίψη βόμβας μολότοφ σε ATM που βρισκόταν στην πρόσοψη του κτιρίου. Το σοκ ήταν μεγάλο για τον ίδιο και, μόλις συνειδητοποίησε τι ακριβώς είχε συμβεί, αμέσως έφυγε από την πλατεία Μοναστηρακί-

ου όπου βρισκόταν για να βρεθεί σε μόλις δύο λεπτά μπροστά από την είσοδο του νεοκλασικού κτιρίου. Όταν προσπάθησε να σβήσει τη φωτιά, άγνωστος άνδρας που προφανώς συμμετείχε στον εμπρησμό τον απείλησε να τον χτυπήσει με λαστό. Ο κ. Μπαϊρακτάρης, όπως δηλώνει στο «Βήμα», αισθάνθηκε εκείνη την ώρα ότι, εκτός από το κτίριο που καιγόταν, θα έχανε και τη ζωή του και δεν προέβαλε καμία αντίσταση. Μάλιστα εκτιμά ότι ο άγνωστος άνδρας δεν τον αναγνώρισε ούτε φυσικά γνώριζε την ιστορία του κτιρίου που καιγόταν.

Το συγκεκριμένο κτίριο είχε κοστίσει μαζί με την αγορά και την αποκατάστασή του περίπου 20 εκατ. ευρώ και τα συνεργεία δού-

■ Η μαρτυρία ενός επιχειρηματία

«Φοβήθηκα για τη ζωή μου»

Ο κ. Σπ. Μπαϊρακτάρης

λευαν νυχθημερόν τα τελευταία χρόνια. Λειτουργήσε τον Απρίλιο του 2008 και είχε εκμισθωθεί στην αλυ-

σίδα λιανικής ειδών ένδυσης και υπόδησης Sprider, που ανήκει στα αδέρφια Αθανάσιου και Σάββα Χατζηιωάννου. Το κατάστημα λειτουργούσε κανονικά το τελευταίο διάστημα και τα στελέχη της εμπορικής εταιρείας περίμεναν με αγωνία τις γιορτές προκειμένου να δουν τους τζίρους τους να αυξάνονται καθώς το τελευταίο διάστημα λόγω της κρίσης στην αγορά παρατηρήθηκε μείωση πωλήσεων.

Τώρα τόσο ο κ. Μπαϊρακτάρης όσο και τα αδέρφια Χατζηιωάννου έρχονται να καλύψουν μια δαπάνη περίπου 4 εκατ. ευρώ, όσο είναι το κόστος αποκατάστασης των ζημιών που προκάλεσε η καταστροφική πυρκαϊά που προκλήθηκε από εμπρησμό. Αξίζει να ση-

μειωθεί ότι τόσο το κτίριο όσο και ο εξοπλισμός και τα εμπορεύματα είναι ασφαλισμένα, ωστόσο κανείς δεν μπορεί να προβλέψει τις απώλειες εσόδων. Ηδη η διοίκηση της Sprider ενημέρωσε τις αρχές του Χρηματιστηρίου ότι αναθεωρεί επί τα χείρω τις προβλέψεις της για το 2008 λόγω της προσωρινής διακοπής λειτουργίας του συγκεκριμένου καταστήματος αλλά και των ζημιών που έχουν υποστεί άλλα δύο καταστήματα του δικτύου από τα γεγονότα της περασμένης εβδομάδας. Στο Sprider της οδού Ερμού εργάζονταν περίπου 45 άτομα, τα οποία, όπως δεσμεύτηκε η διοίκηση της Sprider, θα απορροφηθούν σε άλλα καταστήματα του δικτύου.

Σύμφωνα με τον κ. Μπαϊρακτάρη, η αποκατάσταση των ζημιών – ώστε να λειτουργήσει «ακόμη καλύτερα», όπως λέει ο ίδιος – θα διαρκέσει περίπου τέσσερις μήνες και εκτιμάται ότι θα ανοίξει πάλι τις πόρτες του στο κοινό πριν από το Πάσχα του 2009.

Στιγμιότυπο από τα επεισόδια που ξέσπασαν μετά τη δολοφονία του 15χρονου Αλέξη

■ Η άποψη ενός αναρχικού

«Περιμέναμε την έκρηξη εδώ και χρόνια»

Ο κ. Χριστόπουλος κάνει λόγο για «στρατιωτικοποίηση της Αστυνομίας» και «σκληρότητα της καταστολής»

Ρεπορτάζ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Χρειαζόμαστε μία εξέγερση, «Χ τον δικό μας "Μάη του '68", και οι στιγμές έκρηξης που ζούμε αυτό το διάστημα θα μπορούσαν να είναι η μαγιά της». Ο κ. Τάσος Χριστόπουλος καπνίζει το τσιγάρο του και αναλύει τα γεγονότα των τελευταίων ημερών. Ενεργό μέλος του αναρχικού χώρου μέσα από την Αντιεξουσιαστική Κίνηση, ο Τάσος, οικοδόμος στο επάγγελμα, συμμετείχε όλη την προηγούμενη εβδομάδα στις κινητοποιήσεις, στις διαδηλώσεις και στις διαμαρτυρίες που ακολούθησαν τη δολοφονία του 15χρονου Αλέξη Γρηγορόπουλου. Η καθημερινότητά του μοιραζόταν, όλη την εβδομάδα, ανάμεσα στη δουλειά, στις διαδηλώσεις και στην παρουσία του στις συνελεύσεις για το τι μέλλει γενέσθαι, στην κατάληψη της Νομικής Σχολής. Ο Τάσος διαπιστώνει έντονο πολιτικό και κοινωνικό στίγμα σε όσα συνέβησαν:

«Σε όλες τις συγκεντρώσεις συμμετείχαν χιλιάδες λαού. Ο απλός κόσμος, ο εργαζόμενος, ο φοιτητής, ο μαθητής, ο μετανάστης, ο νεόπτωχος, γενικά ο κοινωνικά και οικονομικά αποκλεισμένος δεν φοβήθηκε τις λογικές τρόμου που προσπάθησε να περάσει η κυβέρνηση και κατέβηκαν όλοι μαζί να διαμαρτυρηθούν, με την τραγική αυτή αφορμή, για όσα τους πνίγουν, τη χρεοκοπία του κράτους, τα σκάνδαλα και τη φτώχεια». Το τραγικό περιστατικό «δεν αποτελεί μεμονωμένη περίπτωση για τις πρακτικές που έχει ακολουθήσει μεταπολιτευτικά η Αστυνομία. Κατά καιρούς έχουν δολοφονηθεί διαδηλωτές, μετανάστες, απλοί πολίτες, Αθήγαντοι ακόμη και σε μπλόκα της Τροχαίας ή, στην τελευταία περίπτωση, στους καταυλισμούς τους».

Ο Τάσος υποστηρίζει ότι «πολιτική της κυβέρνησης είναι η "στρατιωτικοποίηση" της Αστυνομίας,

ακολουθώντας τα παραδείγματα της Γαλλίας του Σαρκοζί και της Ιταλίας του Μπελλουσκόνι. Δεν είναι τυχαίο που επικεφαλής του υφυπουργείου έχει τεθεί πρώην στρατιωτικός, και μάλιστα ο πρώην αρχηγός ΓΕΕΘΑ». Θεωρεί μάλιστα ότι «με αφορμή τα επεισόδια μπορεί να ανοίξει ο δρόμος για "σκληρότητα" της κρατικής καταστολής για τη λεγόμενη "ασφάλεια" των μικρομεσαίων».

Ο νεαρός οικοδόμος τονίζει ότι «τα επεισόδια δεν ήταν τίποτε άλλο παρά αποτέλεσμα από και έκφραση της κοινωνικής έκρηξης, που εμείς περιμέναμε εδώ και χρόνια». Ο Τάσος δικαιολογεί ακόμη και τις «μεμονωμένες», όπως λέει, περιπτώσεις πλιάτσικου: «Σε αυτό κατέφυγαν οι απόκληροι, οι αποκλεισμένοι, οι φτωχοί, εκείνοι που "στη ζούλα" θα πάρουν κάποια αγαθά ή προϊόντα ακόμη και σε ομαλές συνθήκες, προκειμένου να επιβιώσουν».

ΓΝΩΜΗ

Κουκουλοφόροι, μαθητές και χρυσαυγίτες

Του ΡΙΧΑΡΔΟΥ ΣΩΜΕΡΙΤΗ

Αυτές τις μέρες που τόσο ρίχνουν στάχτη στο κεφάλι τους για την άπονη και απαξιωμένη κοινωνία και κραυγάζουν την ύποπτα καθυστερημένη αυτοκριτική τους, δύο επικίνδυνες εξελίξεις παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Η πρώτη είναι η παρέμβαση της πιο δυναμικής Ακροδεξιάς, δηλαδή της «Χρυσής Αυγής», τουλάχιστον στην Πάτρα στο πλάι πολιτών που θέλησαν «να πάρουν τον νόμο στα χέρια τους» για να σώσουν (κατανοητό) τα απειλούμενα μαγαζιά τους. Το φαινόμενο αυτό, σήμερα περιορισμένο, δείχνει ότι ο εξτρεμισμός και η κρατική αδυναμία μάς οδηγούν από αντίδραση στα χειρότερα. Τα ιστορικά προηγούμενα είναι πασίγνωστα: αλλού και εδώ...

Η δεύτερη και για την ώρα πιο επικίνδυνη εξέλιξη είναι η μετατροπή των λίγων ομάδων γνωστών - αγνώστων και γκαζακιδών σε πανελλαδική δύναμη ανατροπής,

ένα κλικ πριν από την τρομοκρατία. Όσοι τους άφησαν τόσα χρόνια να αλωνίζουν μέσα και έξω από τα πανεπιστήμια πρέπει να το έχουν μετανιώσει, εκτός αν αυτό ήθελαν! Αλλά πώς να το πιστέψουμε χωρίς αποδείξεις;

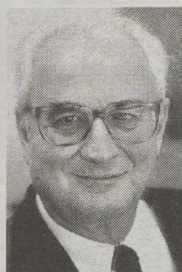
Οι κουκούλες κρύβουν όχι «τα νιάτα», που λέει ο κ. Αλαβάνος και μερικοί άλλοι, αλλά θιασώτες κάθε βίας και κάθε παραβατικότητας. Μόνον Έλληνες; Προφανώς ή ίσως όχι: δεν υπάρχει κανένας λόγος ορισμένοι, λίγοι ασφαλώς τώρα αλλά αύριο ασφαλώς περισσό-

τεροι μετανάστες δεύτερης γενιάς που, γεννημένοι ή μεγαλωμένοι εδώ, συμπολίτες μας δηλαδή, αλλά χωρίς δικαιώματα και αναγνώριση, να μην αισθάνονται για την κοινωνία μας το ίδιο με τόσα δικά μας παιδιά μίσος. Θυμάστε τι έγινε στη Γαλλία;

Μετά τον φόνο του Αλέξη, μέσα σε δύο ώρες, οι κουκουλοφόροι οργάνωσαν μια πανελλαδική επιχείρηση μετατροπής των πόλεων σε κόλαση για να υποδεχθούν αμέσως μετά τους δίκαια οργισμένους έφηβους των σχολικών κοινότητων. Δεν υπάρχει αμφιβολία, γιατί

το είδαμε, ότι πολλά παιδιά τους απομιμήθηκαν: πιθανότητα να ενισχύσουν τώρα τις παραβατικές ομάδες: το υπόδειγμα που γνώρισαν. Συνεπώς, η ευθύνη όσων περιέλαβαν και τα φρικιά στη συλλογική από μέρους τους κατανόηση της οργής της νεολαίας είναι τεράστια. Αυτό όμως δεν πρέπει να εμποδίσει την αναζήτηση του «γιατί τόσοι κουκουλοφόροι».

Έχουν «επτελείο», «συντονιστικό κέντρο», «γραμμή»; Η απάντηση των γεγονότων είναι «ναί». Υπάρχει άμεσος τρόπος αντιμετώπισής τους προτού φτάσουμε σε ιδανική κοινωνία; Η απάντηση είναι ότι δεν υπάρχει για κάτι τέτοιο πολιτική βούληση και κοινωνική συναίνεση. Αν υπήρχε, θα είχαμε ως πρώτη ένδειξη κάποια δημοκρατική επανεξέταση του προβλήματος του πανεπιστημιακού «ασύλου»... Αλλά τέτοια ένδειξη δεν υπάρχει!

Ρεπορτάζ
ΜΑΡΝΥ ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΙΟΥ

Το βράδυ της περασμένης Δευτέρας ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Χρ. Κίττας αντιμετώπισε μία από τις δυσκολότερες στιγμές της θητείας του. Οι φλόγες που είχαν τυλίξει ένα φορητό έξω από την Εθνική Βιβλιοθήκη απλώνονταν παντού δίνοντας την εντύπωση ότι το ιστορικό αρχείο καίγεται, ενώ την ίδια στιγμή άγνωστα άτομα είχαν μπει στο υπόγειο του Πανεπιστημίου Αθηνών και αντλούσαν πετρέλαιο από τη δεξαμενή του Ιδρύματος για να τροφοδοτούν τις εστίες φωτιάς που έκαιγαν. Η πιθανότητα να μπει από λάθος μια κροτίδα της Αστυνομίας ή μια βόμβα μολότοφ μέσα στη δεξαμενή του πετρελαίου ήταν κάτι παραπάνω από κοντινή αλλά κανείς δεν μπορούσε να περιφρουρήσει το θέμα από κοντά καθώς ήδη καιγόταν το κτίριο του Πανεπιστημίου Αθηνών στην οδό Σίνα και Ακαδημίας και απει-

λούσαν ανοικτά το Κτίριο Κωστή Παλαμά.

Εκείνη ακριβώς τη στιγμή, όπου ένας φυσιολογικός άνθρωπος αντιμετώπιζει την πιθανότητα να πάθει νευρικό κλονισμό, διάλεξε ο πρωθυπουργός κ. Κ. Καραμανλής για να ανακοινώσει ότι ζητεί συναντήσεις με τους άλλους πολιτικούς αρχηγούς την επομένη. Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών ξέσπασε. Κατήγγειλε την κυβέρνηση και τους εκπροσώπους της που πήγαιναν για ύπνο ήσυχοι και θα συναντούσαν το επόμενο μεσημέρι έχοντας πει τον καφέ τους και ολοκληρώσει τις πρωινές τους δουλειές. Κατήγγειλε τα κόμματα που δεν έχουν κατορθώσει να επιτύχουν κοινές αποφά-

■ Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών

«Η νεολαία μας χάνεται»

Το ξέσπασμα του κ. Κίττα, η παραίτηση και η παρέμβαση του Προέδρου της Δημοκρατίας

Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Χρ. Κίττας

σεις στα χρόνια προβλήματα που αντιμετωπίζει η Παιδεία. Κατήγγειλε την κοινή γνώμη που ασχολείται

μόνο με το αν θα γίνουν εκλογές ή όχι. Και υπέβαλε την παραίτησή του.

«Η νεολαία μας χάνεται, τελειώσε, πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε» δήλωσε ο κ. Κίττας στο «Βήμα της Κυριακής». «Δεν είναι δυνατόν τόσα χρόνια να μη γίνεται τίποτα. Το πρόβλημα της εκπαίδευσης πρέπει να αντιμετωπιστεί συνολικά γιατί αυτό που ζήσαμε αποτελεί την εκτόνωση ενός πολύ μεγάλου προβλήματος. Φτιάξτε τα σχολεία, φτιάξτε τις τουαλέτες τους, φτιάξτε τις αίθουσές τους. Τα παιδιά σήμερα μαθαίνουν να μισούν».

Το άλλο πρωί, με τα πανεπιστήμια παραδομένα στη μανία της καταστροφής των καταληψιών τους, ο κ. Κίττας συνέταξε την παραίτη-

σή του, την οποία δήλωσε ότι θα υποβάλει στη Σύγκλητο του Ιδρύματος και στο υπουργείο Παιδείας όταν τα επεισόδια ολοκληρωθούν, καθώς δεν αφήνει το πανεπιστήμιο «ενώ καίγεται». Λίγες ώρες αφότου μπήκε στο γραφείο του εκείνη την ημέρα ο κ. Κίττας δέχθηκε ένα αναπάντεχο τηλεφώνημα. «Αιφνιδιαστήκαμε. Δεν το περιμέναμε» λέει σχετικά η γραμματέας του, επί χρόνια «στυλοβάτης» του πρυτανικού γραφείου. Με τον πρύτανη ζήτησε να επικοινωνήσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κ. Παπούλιας. Συνομίλησαν για μισή ώρα. Ο κ. Κίττας ήταν συγκινημένος μετά την ολοκλήρωση της συνομιλίας τους. «Μου ζήτησε να μην παραιτηθώ» δήλωσε ο πρύτανης. «Είπε ότι συμμερίζεται απολύτως όσα είπα αλλά σε αυτή την κρίσιμη στιγμή πρέπει να παραμείνω στη θέση μου» και ο κ. Κίττας δεν μπορεί πλέον παρά να υποχωρήσει μπροστά στην έκκληση και να μην υποβάλει την παραίτηση που συνέταξε.

■ Μια μαθήτρια της Β' λυκείου στις διαδηλώσεις

«Τον πόνο διαδέχθηκε η οργή»

Η Μάνια Σωτηροπούλου περιγράφει τις αντιδράσεις και τα συναισθήματά της για τη δολοφονία του Αλέξη Γρηγορόπουλου

Ρεπορτάζ ΝΟΤΑ ΤΡΙΓΚΑ

Όταν το περασμένο Σάββατο το βράδυ πήρα μήνυμα στο κινητό μου ότι ένας συνομήλικός μας πέθανε από σφαίρα αστυνομικού και την επόμενη ημέρα θα γινόταν πορεία διαμαρτυρίας τρέμαξα. Μένω στο κέντρο, συχνάζω στα Εξάρχεια και συμμετέχω στις διαδηλώσεις. Τον τρόπο τον διαδέχθηκε ο πόνος και τον πόνο η οργή. Ολόκληρο το Σάββατο δεν μπόρεσα να κοιμηθώ».

Με τα λόγια αυτά περιγράφει η Μάνια Σωτηροπούλου, μαθήτρια της Β' λυκείου στη Μαράσλειο, τα συναισθήματά της. Τα ίδια συναισθήματα λίγο-πολύ με τα οποία μοιράστηκαν εκατοντάδες άλλοι συμπατριώτες της την είδηση για τον άδικο χαμό του Αλέξη Γρηγορόπουλου.

Η Μάνια, όπως πολλοί άλλοι μαθητές, συμμετείχε στην πορεία που έγινε την επομένη στην Αθήνα, μετά την οποία σημειώθηκαν τα πρώτα σοβαρά επεισόδια και ξεκίνη-

σε το τετραήμερο των καταστροφών με τις ανυπολόγιστες ζημιές. «Ο "θρήνος της Κυριακής" δεν θέλαμε να μετατραπεί σε "κάηκε η Αθήνα"» σημειώνει η Μάνια. «Ξεκίνησε ως μια ειρηνική πορεία μαθητών η οποία στη συνέχεια εγκλωβίστηκε από άτομα του αντιεξουσιαστικού χώρου. Ο Αλέξης δεν ανήκε στον αντιεξουσιαστικό χώρο και αυτοί το καπηλεύτηκαν, κάτι που δεν το θέλαμε ως άτομα, ως μαθητές».

Η Μάνια συμμετείχε σε όλες τις μαθητικές πορείες και θυμάται έντονα το πρωινό της Δευτέρας, όταν μέσα σε μία ώρα «από τις 9.00 ως τις 10.00 το πρωί όλοι οι μαθητές ανταλλάξαμε μηνύματα και SMS για να απέχουμε από τα μαθήματά μας και να προχωρήσουμε σε διαδηλώσεις. Δεν μπορούσαμε να κάνουμε μάθημα. Και οι ίδιοι οι καθηγητές μάς βοήθησαν με το να μη βάζουν απουσίες και διακριτικά μας παρέδωσαν τα σχολεία για να μη λειτουργήσουν. Εκείνο το πρωινό της Δευτέρας ήταν κάτι το καταπληκτικό. Από όλες τις γωνίες της Αττικής μαθητές συνέρρεαν στα Προπύλαια».

Με τη δολοφονία του Αλέξη όλοι οι μαθητές μοιράστηκαν τα ίδια συναισθήματα, λέ-

ει η Μάνια. «Η δολοφονία επιβεβαίωσε ότι η κοινωνία βρίσκεται σε τέλμα» σημειώνει. «Το όλο ξέσπασμα είναι και για την κοινωνία που βιώνουμε. Μας ζητούν να ενταχούμε σε αυτήν, ανεξάρτητα αν το θέλουμε ή όχι. Εμείς όμως χρειαζόμαστε τον χρόνο μας. Και έχουμε το πλέον υπερφορτωμένο πρόγραμμα από πολλές άλλες κοινωνικές ομάδες» λέει προσπαθώντας να εξηγήσει το ξέσπασμα των συμμαθητών της.

«Με ό,τι και να ασχοληθούμε πρέπει να είμαστε ανταγωνιστικοί και μέσα στους πρώτους. Πρέπει να είμαστε άριστοι μαθητές, αν ασχολούμαστε με τον αθλητισμό να πετυχαίνουμε υψηλές επιδόσεις, αν ασχολούμαστε με τη μουσική να ξέρουμε καλή μουσική, αν μαθαίνουμε ξένες γλώσσες να είμαστε πρώτοι και σε αυτές κ.ο.κ. Το σύστημα είναι εξοντωτικό και αν δεν είσαι μέσα στους πρώτους σε αποβάλλει. Εμείς όμως είμαστε παιδιά και θέλουμε να χαλαρώσουμε, να διασκεδάσουμε και να βιώσουμε την ηλικία μας. Δεν θέλουμε να υπάρχει παντού ανταγωνισμός και να αγχωνόμαστε για να αποδεικνύουμε συνεχώς ότι είμαστε πάντα οι καλύτεροι...».

ΓΝΩΜΗ

Το ΚΚΕ, ο ΣΥΡΙΖΑ και το χάιδεμα

Του ΝΑΣΟΥ ΒΑΓΕΝΑ

Τελικά «ο ΣΥΡΙΖΑ χαιδεύει τα αφτιά των κουκουλοφόρων», όπως δήλωσε η κυρία Παπαρήγα; Ανάντηση σύμφωνα με τους όρους της λογικής είναι αδύνατον να δοθεί, γιατί το ερώτημα είναι εσφαλμένο. Καθώς για τον ΣΥΡΙΖΑ δεν υπάρχουν κουκουλοφόροι, είναι αδύνατον να χαιδέψει κανείς (πολλώ μάλλον ο ΣΥΡΙΖΑ) αφτιά ανύπαρκτων ανθρώπων.

Εκείνοι που υπάρχουν για τον ΣΥΡΙΖΑ είναι «διαδηλωτές με καλυμμένα τα πρόσωπά τους» («Η Αυγή», 9 Δεκεμβρίου, σ. 5) που, κατά τον κ. Αλέξη Τσίπρα, απλώς σπάνε τζάμια («Η κυβέρνηση οχυρώνεται πίσω από σπασμένες τζαμαρίες» - «Ελευθεροτυπία», 9 Δεκεμβρίου,

σ. 12), «διαδηλωτές αποκομμένοι από το σώμα της πορείας, που προκαλούσαν φθορές σε παρακείμενα κτίρια» («Η Αυγή», ό.π., σ. 5), «ενέργειες ομάδων κατά μικρών καταστημάτων, περιπτέρων και δημόσιων υποδομών» (ό.π., σ. 5). Το γεγονός μάλιστα ότι ο κ. Αλέκος Αλαβάνος δεν χαιρέτισε αυτούς τους διαδηλωτές («Χαιρετίζουμε όλες τις νέες και τους νέους που δεν κρύβουν το πρόσωπό τους»: τηλεοπτικές δηλώσεις του, 9 Δεκεμβρίου) θα πρέπει να έγινε αισθητό ως ισχυρός κόλαφος στις καλυμ-

μένες παρειές τους, δηλαδή, αναλογικά, το αντίθετο απ' ό,τι το χάδι στα αφτιά κουκουλοφόρων (αν αυτοί υπήρχαν).

Με άλλα λόγια, ο κ. Αλαβάνος παρά τις περί του αντιθέτου διακηρύξεις του («Είμαστε αντίθετοι στη βία», ό.π.) και παρά τις επεξηγήσεις του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΣΥΡΙΖΑ κ. Φώτη Κουβέλη («Οι βιαιοπραγίες, οι καταστροφές, οι λεηλασίες δεν έχουν καμία σχέση με την πολιτική άποψη και με τις διεκδικήσεις του

ΣΥΡΙΖΑ» («Η Καθημερινή», 9 Δεκεμβρίου, σ. 4) με τον κόλαφο που κατέφερε στο πρόσωπο των εν λόγω διαδηλωτών διέπραξε μια πράξη βίας εναντίον ανθρώπων που, απλώς και μόνο, τυχαίνει να έχουν διαφορετικές πολιτικές θέσεις από εκείνες του ΣΥΡΙΖΑ. Και η πράξη του αυτή γίνεται βιαιότερη όταν αναλογιστούμε ότι ο κ. Αλαβάνος «κατανοεί τις συνθήκες που οδηγούν στην κατάσταση της βίας» (τηλεοπτικές δηλώσεις του, ό.π.): γίνεται μια πράξη καταστολής απροσδόκητη για ένα κόμμα που πιστεύει ότι η απάντηση στις πράξεις των (μη κουκουλοφόρων) διαδηλωτών με καλυμμένο πρόσωπο δεν είναι να καταδικάζει κανείς τις πράξεις τους, «ούτε η καταστολή, αλλά [μόνο] να συνειδητοποιήσουν όλοι οι φορείς της κοινωνίας ότι πρέπει κάτι ν' αλλάξει» (επίσημη θέση ΣΥΡΙΖΑ: «Η Αυγή», ό.π., σ. 1).

Ο κ. Νάσος Βαγενάς είναι καθηγητής της Θεωρίας και της Κριτικής της Λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΝΕΕΣ ΕΠΟΧΕΣ

ΙΔΕΕΣ • ΔΙΑΛΟΓΟΣ • ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Τα όρια της αστυνόμευσης

Ποια είναι τα όρια της αστυνόμευσης σε μια ευνομούμενη πολιτεία; Και αντιστοίχως, ποια είναι τα όρια της αντίδρασης έναντι της αστυνομικής αυθαιρεσίας, όπου και όπως αυτή εκδηλώνεται; Τα ερωτήματα και η απάντησή τους θα ήταν αυτονόητα ως πριν από μια εβδομάδα. Οχι όμως σήμερα, μετά τα γεγο-

νότα που έζησε ολόκληρη η χώρα. Η απρόκλητη δολοφονία του νεαρού μαθητή στα Εξάρχεια, οι αντιδράσεις που ακολούθησαν, οι καθολικές καταστροφές με την ανοχή της αστυνομίας αποτελούν φαινόμενα πρωτόγνωρα ίσως ως προς την έκταση και τη σύνθεσή τους, οπωσδήποτε όμως χρίζοντα μελέτης και ανάλυσης.

Μαθητής προσφέρει τριαντάφυλλα σε αστυνομικούς κατά τη διάρκεια διαδήλωσης στο κέντρο της Αθήνας

ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΣΟΥΚΑΛΑ

Οργή και πολιτική

Το συγκεκριμένο έναυσμα δόθηκε από τον απρόκλητο φόνο του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου. Την αφορμή παρέσχε η αυτοτροφοδοτούμενη, επαναλαμβανόμενη και επισήμως υποθαλπομένη αλαζονική κτηνωδία ορισμένων οργάνων της τάξης. Τα αίτια αναζητούνται στην απόγνωση, την αποστροφή και την οργή αυξανόμενων ομάδων του πληθυσμού, κυρίως των νέων ανθρώπων, μπροστά στην περιρρέουσα αθλιότητα και στην ενδημική πλέον κρίση.

Το πρόβλημα όμως είναι βαθύτερο. Το γεγονός ότι εν μια νυκτί οι «γνωστοί» και μη εξαιρετέοι κουκουλοφόροι φάνηκε να πλαισιώνονται ή ίσως και να υπερφαλαγγίζονται από ευρύτερους αριθμούς «άγνωστων» και εξαιρετέων συνοδοιπόρων, συνεργών και συγκαταστροφών δεν εξηγείται ούτε από τη συγκυρία, ούτε από την αηδία, ούτε από την απελπισία. Αυτοσυγκροτούμενο σε σώμα, το πλήθος οφείλει πάντα να έχει τη δυνατότητα να πορεύεται, να διαδηλώνει, να διαμαρτύρεται, να διακόπτει τις επικοινωνίες, να παρακωλύει τις συγκοινω-

νίες, να κατακρημνίζει τα μισητά ή γελοία εξουσιαστικά ή χριστουγεννιάτικα σύμβολα, να «καταλαμβάνει» χώρους, να αψηφά τα όργανα της τάξης και να επιβάλλει τη φωνή και παρουσία του ενάντια στους εκπροσώπους της εξουσίας. Και δικαιούται πάντα να «υπερβάλλει». Ουσιαστική πολιτική δημοκρατία είναι μόνον εκείνη στην οποία οι πολίτες διαπραγματεύονται συνεχώς με τον εαυτό τους τα όρια των δημοκρατικών τους δικαιωμάτων.

Αυτό όμως δεν συνεπάγεται ότι μπορεί να μετατρέπεται άνευ ετέρου σε μαινόμενο όχλο. Διότι από ένα σημείο και πέρα, το πλήθος έγινε όχλος: οι φωτιές και το πλιάτσικο δεν προκλήθηκαν ούτε από ενουνεύιδητους πολίτες, ούτε από πολιτικά διαμαρτυρόμενους, ούτε από πεπεισμένους αναρχικούς, ούτε από ανένδοτους αντιεξουσιαστές, ούτε καν από εγκάθετους προβοκάτορες. Τις άναψαν ανεξέλεγκτα άτομα που δεν πιστεύουν σε τίποτα και σε κανέναν, νέοι που δεν εμπιστεύονται κανέναν ενήλικο, ενήλικοι που δεν ήλπισαν τίποτα ως νέοι, άτομα που δεν προσβλέπουν ούτε στην άρση ούτε στην άμβλυνση των ατομι-

“
Ουσιαστική πολιτική δημοκρατία είναι μόνον εκείνη στην οποία οι πολίτες διαπραγματεύονται συνεχώς με τον εαυτό τους τα όρια των δημοκρατικών τους δικαιωμάτων
”

κών ή συλλογικών αδιεξόδων τους, ή ακόμα και άτομα που στοχεύουν κατά κύριο λόγο στη λεηλασία. Ατομα δηλαδή που βρίσκονται πέραν της οποιασδήποτε ιδεολογίας, και κυρίως πέραν της οποιασδήποτε πολιτικής.

Δεν είναι βέβαια η πρώτη φορά που γίνεται κάτι τέτοιο. Αντίστοιχα ήταν τα επεισόδια στο Γουότς του Λος Άντζελες το 1992, που έφτασαν να πάρουν μορφή εμφυλίου πολέμου ανάμεσα στους διαδηλωτές και στους μαγαζάτορες, αντίστοιχα ήσαν και εκείνα που πριν από δύο χρόνια είχαν συνταράξει τα εξαθλιωμένα γκέτο των παρισινών προαστίων. Τέτοιες εξάλλου τείνουν πάντα να είναι οι τυφλές εξεγέρσεις δίχως στόχο, δίχως προοπτική, δίχως σχέδιο και δίχως αντικείμενο. Όταν κινούνται μόνον από την απελπισία, το μίσος, τον φθόνο ή ακόμα και την ιδιοτέλεια, οι εξεγερμένοι παύουν να λειτουργούν ως σώμα λαού. Συγκροτούνται σε πρωτόγονες αντιεξουσιαστικές ορδές, που θυμίζουν την αρχετυπική φροϋδική ανάλυση της αρχέγονης πατροκτονίας. Και είναι κρίμα. Οι ορδές δεν χάνουν απλώς το δικίο τους. Αναστρέφουν επίσης τη συμβολική των ιστορικών στιγμών

που καλούνται να νοηματοδοτήσουν με τη συλλογική τους πράξη.

Πρέπει να θυμηθούμε πως αυτό δεν έγινε ούτε στην Κατοχή, ούτε στο Εμφύλιο, ούτε επί χούντας, ούτε στη μεταπολίτευση. Ούτε όμως στις φοιτητικές εξεγέρσεις στο Μπέρκλεϊ, στο Βερολίνο ή στο Παρίσι του Μάη του '68, που για ενάμιση περίπου μήνα βρίσκονταν στα χέρια των διαδηλωτών. Εκεί, ούτε κουκούλες εμφανίστηκαν, ούτε φωτιές άναψαν, ούτε καταστήματα πλιατσικολογήθηκαν. Οι νέοι οχυρώνονταν πίσω από οδοφράγματα και πετούσαν πέτρες στις δυνάμεις ασφαλείας. Και σαν τον Γαβριά στους «Αθλίους» του Ουγκό τραγουδούσαν τη χαρά της απελευθέρωσής τους. Κάτω από τις πέτρες που αποσπούσαν από τα οδοστρώματα, οι εξεγερμένοι φοιτητές φαντασίωναν την αμμουδιά (sous les raves, la plage), τον «άλλο» και καλύτερο κόσμο που σχεδίαζαν και επιθυμούσαν να απολαύσουν. Ανεξάρτητα από την έκβασή τους, όλες οι γνήσιες επαναστατικές εξάρσεις, η πτώση της Βασιλίσσης, η κατάληψη των χειμερινών ανακτόρων, ο Μάης

Συνέχεια στη σελ. A18

Οργή και πολιτική

Συνέχεια από τη σελ. A16

του '68 ή και το Πολυτεχνείο του 1973 ήταν ξεσπάσματα οργής και αγανάκτησης για αυτό που υπήρχε, αλλά και διονυσιακής χαράς για αυτό που δεν υπήρχε ακόμα. Ετσι μέσα από την αμφισβητητική πράξη γεννήθηκαν νέες μορφές ζωής, στοχασμού, λόγου και διαλόγου. Και με αυτήν την έννοια, ήσαν ένα ιστορικό γίγνεσθαι σε «καθαρή μορφή». Προανέκρουαν ένα άδηλο ελπιδοφόρο μέλλον που κανείς δεν μπορούσε, ούτε ήθελε, να εγκλωβίσει σε παραδεδομένα σχήματα. Ρητά ή σιωπηρά, η εξουσία καλούσαν να δώσει τη θέση της στη φαντασία. Η ιστορία φτιαχνόταν από έναν λαό και από έναν λόγο σε συνεχή κίνηση.

Πίσω όμως από τα λαστάρια που έσπαζαν τις βιτρίνες δεν υπήρχε ούτε η αμμουδιά, ούτε το όραμα, ούτε η φαντασία, ούτε η κίνηση. Μόνο η δύναμη του ακίνητου κενού. Και πίσω από τις δηλώσεις, τις καταστροφές και τις «απαλλοτριώσεις» δεν υπήρχαν χαρές και τραγούδια, ούτε καν σπαράγματα ενός κινούμενου λόγου. Μόνο η ακίνητη σιωπή, η βουβαμάρα και η έλλειψη προοπτικής. Αν υπήρξε κάτι σε «καθαρή μορφή», είναι η απόγνωση εκείνων που πράττουν όχι επειδή διεκδικούν μια άλλη ζωή, αλλά επειδή δεν τους μένει τίποτε άλλο να κάνουν. Ζουν, σκέφτονται και δρουν μέσα στην περιρρέουσα καταστροφή και βουλιάζουν μέσα στο ένστικτο του θανάτου.

Μαθητές σε μία από τις πολλές κινητοποιήσεις τους. Στις διαδηλώσεις των τελευταίων ημερών δεν κυριάρχησαν μόνον οι εικόνες βίας, όπως αποκλειστικά πρόβαλλαν τα ΜΜΕ

Υπό τις συνθήκες αυτές, η «σημασία» των μαζικών κινητοποιήσεων κινδυνεύει να εκφυλισθεί και να ανατραπεί. Σε μια περίοδο όπου όλο και περισσότεροι νέοι άνθρωποι φαίνεται να «αντιστέκονται» στην πολιτικοποίησή τους, σε μια περίοδο όπου οι σειρήνες της ατομοκεντρικής ιδιότητας κατακλύουν όλους και όλα, σε μια περίοδο όπου το ίδιο το νό-

μα της πολιτικής και της Εκκλησίας βουλιάζει μέσα στη γενικευμένη λεηλασία, σε μια περίοδο όπου συστηματοποιείται η ενδημική βία όλων των εξουσιών, τεράστιες μάζες νέων ανθρώπων κινητοποιήθηκαν και κραύγασαν «δεν πάει άλλο». Αυτό είναι το μεγάλο πολιτικό μήνυμα των τελευταίων ημερών. Εχοντας διωχθεί από την πόρτα των κομμάτων, η πραγματι-

κή πολιτική είναι πάντα εκεί. Τα παράθυρα και οι ρωγμές του κοινωνικού δεν είναι δυνατόν να σφραγισθούν.

Αυτός ακριβώς είναι ο μεγάλος κίνδυνος για το εξουσιαστικό κατεστημένο. Στόχος του συστήματος είναι λοιπόν η πάση θυσία αποδυνάμωση όλων των πολιτικών σκινημάτων και μηνυμάτων. Οι μέθοδοι είναι παλιές και δοκιμασμένες.

Βίαιη καταστολή, ιδεολογική παραπλάνηση, αποπροσανατολισμός, και διάφορες μορφές συνδυασμών ανάμεσά τους. Πρώτο μέλημα η συμβολική εμπλοκή όσων ορθώνουν το ανάστημά τους στη διάχυτη κοινωνική βία και στην κοινωνική λεηλασία σε διαδικασίες που αναγιγνώσκονται ως διαβλητές. Τίποτε δεν αποδυναμώνει ένα άμορφο κίνημα τόσο πολύ, όσο η ηθική του απαξίωση στα μάτια των άλλων και στα μάτια των ιδίων. Με αυτήν την έννοια λοιπόν, για μια ευρύτερα έμφοβη κοινή γνώμη, οι καταστροφείς είναι οι καλύτεροι αποπροσανατολιστές. Και όσο παραμένουν χρήσιμοι, μπορεί να γίνονται ανεκτοί. Δεύτερο μέλημα η άμεση αποθάρρυνση των ζωντανών και πολιτικοποιημένων νέων. Αυτοί ακριβώς είναι και εκείνοι που θα κατασταλούν κατά προτεραιότητα. Η οργή των ανήλικων μαθητών πρέπει να αντιμετωπιστεί πριν από τις ορδές των τραμπούκων. Εις πείσμα των φαινομένων, είναι λοιπόν πιθανό ότι η στρατηγική της εξουσίας υπακούει σε έλλογα σχήματα. Δεν μπορούμε να αποκλείσουμε ότι μετά από μια πρόσκαιρη έκλαμψη, η πολιτική θα μπει και πάλι στα χρονοντούλαπα. Αυτός ακριβώς είναι και ο στόχος. Εκτός και αν...

Ο κ. Κωνσταντίνος Τσουκαλάς είναι ομότιμος καθηγητής Κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΤΟΥ Α. ΛΙΑΚΟΥ

Ο θυμός και ο σεβασμός

Οι διαδηλώσεις αλλά και οι ταραχές που πήραν τόσο μεγάλη έκταση και απλώθηκαν ως τις μικρές πόλεις δείχνουν μια τεράστια κοινωνική οργή και έγιναν αντικείμενο συζήτησης σε όλο τον κόσμο. Παρακολουθώντας τη συζήτηση για τις ταραχές στην Αθήνα στη διαδικτυακή λίστα επιστημόνων στην Αμερική που έχουν ως επίκεντρο την Ελλάδα (MGSA) συγκράτησα δυο φράσεις-κλειδιά.

Γιατί οι Έλληνες

να μην είναι θυμωμένοι;

Το ερώτημα είναι όχι γιατί οι Έλληνες είναι θυμωμένοι, αλλά μάλλον πώς είναι δυνατόν να μην είναι θυμωμένοι. Η ανάλυση αναφέρεται σε όσα λέγονται και γράφονται: η μία στις πέντε οικογένειες κάτω από το όριο της φτώχειας, η εργασιακή ανασφάλεια και η αναφανδόν χειροτέρευση των εργασιακών συνθηκών, η αίσθηση της αποστέρησης και της αποξένωσης από τα δημόσια αγαθά, η οικονομική πολιτική που ευνοεί αναφανδόν τους λίγους, η αποένδυση στις δημόσιες υπηρεσίες, στην υγεία και την παιδεία, η διαφθορά, οι καταχρήσεις και τα σκάνδαλα, το

ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας, η σκανδαλιστική λειτουργία της δικαιοσύνης που χαρίζεται στους ισχυρούς και εξαντλεί την αυστηρότητά της στους αδύναμους, η αυθαιρεσία της αστυνομίας και η παρουσία βαριά οπλισμένων αστυνομικών στο κέντρο της πόλης, η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταναστών, το αίσθημα αποξένωσης των πολιτών απέναντι στην πολιτική τάξη, ο κυνισμός της εξουσίας, η υποβάθμιση της ζωής στις μεγάλες ελληνικές πόλεις, κ.ο.κ. Πολλές από αυτές τις αιτίες βρίσκονται στη βάση πολλών από τις σφοδρές κοινωνικές ταραχές που έχουν καταγραφεί τα τελευταία χρόνια στις μεγάλες μητροπόλεις του κόσμου. Οι νύχτες με τις φωτιές και τις κουκούλες αποτελούν πια το γνώριμο χαρακτηριστικό της εποχής της παγκοσμιοποίησης. Η διαφορά όμως της Αθήνας είναι ότι πρόκειται για γενικευμένες ταραχές που δεν περιορίζονται στα προάστια και στις γειτονιές των έγχρωμων και των μεταναστών. Σε κάθε χώρα η παγκοσμιοποίηση παράγει περιθωριοποίηση. Στην Ελλάδα πιθανόν να είναι μεγαλύτερη, αγγίζοντας και τους γόνους των μεσαίων στρωμάτων. Επειτα από μια περίοδο που η χώρα έδειχνε πως προσεγγίζει τον μέσο ευρωπαϊκό χώρο, φαίνεται πως κα-

Τα παιδιά που πετροβολούσαν βιτρίνες, πετροβολούσαν και τους γονείς τους και τις συμπεριφορές τους

τρακυλάει πίσω στην προβληματική θέση των χωρών της περιφέρειας. Και το χειρότερο, δεν φαίνεται αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα ένα πνεύμα ανάλογο με εκείνο που εξέφραζε ο Ομπάμα στην Αμερική: «Ναι, θα τα καταφέρουμε!». Νιώθοντας ασφυξία οι Έλληνες ως προς τις πολιτικές προοπτικές, πώς να μην εκδηλώσουν την

οργή τους; Όταν δεκαπεντάχρονα πετούν πέτρες στην αστυνομία και στα δημόσια κτίρια σημαίνει ότι δεν μπορούν να διαμεσολαβήσουν την οργή τους σε πολιτική σκέψη και λόγο. Πού είναι ο καίριος προοδευτικός, πειστικός, πολιτικός λόγος;

Ο σεβασμός μαθαίνεται αμοιβαία

Η δεύτερη φράση έχει να κάνει με την έκταση των καταστροφών. Απασχόλησε και απασχολεί την κοινή γνώμη. Γιατί τόσες καταστροφές; Η έκταση και η ένταση δεν δικαιολογούν ούτε τη θεωρία των σκοτεινών κουκουλοφόρων ούτε την απουσία αστυνομικής για να καρπωθεί η κυβέρνηση την αγανάκτηση. Αμφότερα μπορεί να υπάρχουν, αλλά δεν εξηγούν. Γιατί δεν υπήρχε σεβασμός προς τη δημόσια και την ιδιωτική περιουσία; Το ερώτημα ηχεί συντηρητικά, ίσως ως αφελής αμερικάνικος ιδεαλισμός, αλλά η φράση-κλειδί είναι «ο σεβασμός δεν είναι χάρισμα, αλλά μια αμοιβαία υποχρέωση που μαθαίνεται». Το να επικαλείσαι τον σεβασμό από καθέδρας χωρίς να μάθεις να σέβασαι έμπρακτα κοινωνικούς κανόνες είναι υποκριτικό. Πού είναι όμως ο σεβασμός και η καλλιέργεια της υπευθυνότητας διά της ελευθερίας στο Πανεπιστήμιο;

Πού είναι ο σεβασμός του κράτους για τους πολίτες του και για τα δημόσια αγαθά, των επιχειρήσεων στην εργατική νομοθεσία, της δικαιοσύνης στην ισότητα απέναντι στον νόμο, του δήμου στους δημότες, της τηλεόρασης και των ΜΜΕ στην ενημέρωση του κοινού, της εκκλησίας για τους πιστούς, των γιατρών και των νοσοκομείων για τους ασθενείς τους; Ακόμη και στην καθημερινή ζωή των πολιτών, πώς εκδηλώνεται ο σεβασμός όταν παρκάρουμε πάνω στις ράμπες των τυφλών, όταν πετάμε σκουπίδια δεξιά-αριστερά, όταν κάνουμε αυτό που μας αρέσει παραγκωνίζοντας τους άλλους, όταν φερόμαστε ρατσιστικά στους μετανάστες, με περιφρόνηση στους ανήμπορους; Ο κυνισμός της εξουσίας, η αδιαφάνεια, τα σκάνδαλα, μας προσβάλλουν ως πρόσωπα, μας ευτελίζουν, έχουν διαποτίσει βαθιά την ελληνική κοινωνία και έχουν καταστήσει την έλλειψη σεβασμού σε αρχή συμπεριφοράς. Τα παιδιά που πετροβολούσαν βιτρίνες, πετροβολούσαν και τους γονείς τους και τις συμπεριφορές τους. Δεν έκαναν κάτι διαφορετικό από ό,τι τους δίδαξαν: την έλλειψη σεβασμού.

Ο κ. Αντώνης Λιάκος είναι καθηγητής της Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.